

**OB DNEVU OF IN PRAZNIKU DELA
ISKRENE ČESTITKE VSEM DELAVCEM!**

VELIKO POMEMBNIH DATUMOV SE PREPLETA V MAJU, MESECU, KO NARAVA VZBRSTI V VSEJ SVOJI RAZKOŠNOSTI IN LEPOTI. MESEC MLADOSTI IN DELA JE TO IN ZMAGE NAD FAŠIZMOM.

27. APRILA 1941 JE BILA V LJUBLJANI NA POBUDO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE USTANOVLJENA OSVOBODILNA FRONTA, KI JE ZDRUŽILA VSE SVOBODOLJUBNE SLOVENCE V BOJU PROTI FAŠISTIČNEMU ZAVOJEVALCU. IN ČEZ ŠTIRI LETA JE BILA SLOVENIJA SVOBODNA!

1. MAJ - PRAZNIK DELA. PRAZNUJEMO GA PRI NAS KAKOR TUDI DELAVSTVO V MNOGIH DEŽELAH - V SPOMIN NA KRVAVE DOGODKE, KO SO AMERIŠKI DELAVCI ZAHTEVALI SVOJE OSNOVNE PRAVICE. RDEČI NAGELJ OZNAČUJE TA DAN.

MESEC MAJ PA JE TESNO POVEZAN TUDI Z IMENOM TITO. ROJSTNI DAN VELIKEGA REVOLUCIONARJA MLADI PRAZNUJEJO KOT SVOJ PRAZNIK - DAN MLADOSTI. IN V MAJU LETA 1980 SMO SE VSI JUGOSLOVANI POSLOVILI OD NAŠEGA VODITELJA. VENDAR NJEGOV LIK ŽIVI. NJEGOVA MISEL IN DELO PREVEVATA NAŠ VSAKDANJIK. MLADI SO ZAPISALI: „TUDI PO TITU, TITO“

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA TO TKANINA JE BILA 14. MARCA 1983.

Pri pregledu izvrševanja sklepov je bil delavski svet informiran, da so bili februarja doseženi dokaj solidni rezultati, kar zadeva kvaliteto in količino. Plani proizvodnje so bili doseženi s 104 %, slabe kvalitete pa je bilo nekaj pod 5 %. Tudi roki dobave so se v tem obdobju razmeroma uredili, vendar še ne popolnoma. Glede na izboljšanje stanja v proizvodnji oz. glede na dosežene ugodne rezultate v zadnjih mesecih je delavski svet ukinitel izredno stanje. Še nadalje pa so potrebna prizadevanja, da bodo dnevni oziroma mesečni plani doseženi. Ob neizpolnjevanju planskih obveznosti pa bo ponovno potrebno uvesti dodatno delo ob sobotah.

Pod eno od točk dnevnega reda je DS obravnaval plane za leto 1983 in jih sprejel, na naslednjo sejo pa je potrebno delavskemu svetu še posredovati usklajen predlog plana prodaje ter finančni plan, plan skupne porabe, plan investicij ter plan štipendistov. Plansko-analitski službi je bilo tudi naloženo, da ugotovi, iz katerih virov se izplačujejo nagrade za koristne predloge.

Delavski svet je na tem zasedanju imenoval Zvoneta Bavčarja, dipl. ing., za vršilca dolžnosti individualnega poslovnega organa – direktorja temeljne organizacije Tkanina in sicer za šest mesecev. Tov. Bavčarja je DS zadalžil, da v tem času podvzame vse potrebne organizacijske in strokovne ukrepe za odpravo sedanjih slabosti, da bi se izboljšali gospodarski rezultati. Pri izvajanju teh ukrepov pa se mu mora nuditi vsa potrebna samoupravna in politična podpora ter pomoč s strani DPO, vodstva podjetja in ostalih TO. Tov. Bavčarju je DS nadalje naložil, da pripravi reorganizacijo temeljne organizacije Tkanina. Temeljna organizacija naj bi bila v bodoče razdeljena v tri organizacijske enote oz. TOZD, in sicer v proizvodnjo preje, proizvodnjo tkanin in vzdrževanje. Rok za izpeljavo reorganizacije je oktober 1983.

Nadalje je delavski svet imenoval komisijo z nalogo, da ugotovi tehnične, tehnološke, ekonomske in samoupravne pogoje za reorganizacijo TO Tkanina.

Istočasno z reorganizacijo TO Tkanina pa naj bi bila izvedena tudi reorganizacija delovne skupnosti skupnih služb. Za nosilca te naloge je delavski svet določil glavnega direktorja.

IO OO sindikata TO Tkanina je na delavski svet posredoval nekaj vprašanj.

Na vprašanje, koliko najetih posojil imamo, je bilo pojasnjeno, da je bilo v lanskem letu najeto posojilo v višini 1.000.000 DM, vračati pa ga bomo pričeli s 1. 1. 1984. Drugo posojilo je bilo najeto konec lanskega leta, tudi v višini 1.000.000 DM, vračati pa ga bomo pričeli s 1. 4. 1983. Navedena posojila so bila porabljena za nakup surovin, nekaj sredstev pa tudi za nakup rezervnih delov. Poleg tega pa smo dolžni še 300.000 dolarjev od prejetega avansa v višini 1.000.000 dolarjev.

Na zboru delavcev TO Tkanina je bilo sproženo vprašanje, komu so namenjena sredstva, ki jih delovna organizacija odvaja za nerazvite. Po določitvah zakona se 50 % sredstev, ki se iz poslovnega sklada namenijo za nerazvite, odvajajo federaciji, 50 % pa lahko delovna organizacija vlaga v svoje kapacitete. Naša delovna organizacija vlaga ta sredstva v TO Konfekcija III Trebinje za povečanje kapacitet za izvoz. Sredstva, ki se od OD odvajajo za solidarnost, pa so namenjena za pokrivanje stroškov ob elementarnih nesrečah.

DS je še obravnaval in sprejel predpis o klasifikaciji tkanin, obravnaval reklamacije, sprejel cenik preje za leto 1983 ter obravnaval predloge komisije za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge, po katerem je tri delavce temeljne organizacije nagradil za koristne predloge.

Delavci predilnice so na delavski svet naslovili več vprašanj.

Na pripombo, da učinkovitost za februar ni bila pravilno izračunana ter da bi morale imeti vse delovne enote vsaj približno enako vrednost točke, je bilo pojasnjeno, da je bila učinkovitost izračunana glede na dosežene rezultate. Osnovna vrednost točke pa je za vse delovne enote enaka.

Ugotovljeno je bilo tudi, da se nepravilno vodi evidenca za stroje.

DS je sprejel sklep, naj se po posameznih delovnih mestih pregleda preseganje oziroma doseganje norm in ugotovi, kje so odstopanja in kolikšen je odstotek doseganja norme po fazah in delovnih enotah.

Glede pripombe, da se zboru delavcev ne udeležujejo vodilni delavci, je bilo pojasnjeno, da bo v bodoče za to poskrbljeno oziroma bodo zbori organizirani tako, da se jih bodo lahko udeležili tudi vabljeni delavci.

Nadalje delavci predilnice sprašujejo, kakšne so možnosti

za uveljavitev beneficirane delovne dobe predic in tkalk. Odgovor bo delavskemu svetu posredovan za naslednjo sejo.

Delavci predilnice so zastavili še nekatera vprašanja, zato je bilo predlagano, da bi v predilnici čimprej organizirali sestanek, na katerem bi se ogovorili o problematiki, s katero se srečujejo v tej delovni enoti.

Pod zadnjo točko dnevnega reda je delavski svet razpravljal še o nekaterih vprašanjih.

4. SEJA DELAVSKEGA SVETA DELOVNE ORGANIZACIJE JE BILA 24. MARCA 1983

Delavski svet delovne organizacije je obravnaval dosežene rezultate poslovanja DO za leto 1982, seznanjen pa je bil tudi s predlogom plana za leto 1983.

Pod tretjo točko dnevnega reda je DS razpravljal o predlogu dopolnitve stabilizacijskega programa, vendar se nekateri delegati s predlogom niso strinjali. DS je prekinil sejo in se ponovno sestel 29. marca. DS je ponovno obravnaval dopolnitve stabilizacijskega programa in ga po obrazložitvi sprejel. Sklepal je tudi o ustanovitvi sektorja za informacijske sisteme in organizacijo.

Pod eno od točk dnevnega reda je razpisal dela in naloge članov kolegijskega poslovnega organa ter za razpis imenoval ustrezno komisijo. DS je pod to točko razrešil dolžnosti direktorja finančno-računovod-

skega sektorja Franja Šventa in ga imenoval za vršilca dolžnosti pomočnika glavnega direktorja, za v.d. direktorja finančno-računovodskega sektorja pa imenoval Doro Kovačič. Omenjena je za vršilca dolžnosti imenoval do končanega razpisnega postopka.

V nadaljevanju se je DS sklepal o ocenah za nekatera dela in naloge, sprejel spremembe notne politike povračil stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del. Pod zadnjo točko dnevnega reda pa je obravnaval več prošenj in pritožb, sklepal o nabavi osnovnega sredstva za potrebe DSSS ter za leto 1983 določil ljubilejne nagrade, in sicer v naslednji višini: za 10 let dela 2.000 din, za 20 let dela 3.500 din in za 30 let dela 5.000 din.

4. APRILA 1983 SE JE NA 10. SEJI SESTAL DELAVSKI SVET TO KONFEKCIJA I NOVO MESTO

Delavski svet je najprej predlagal izvrševanje sklepov zadnje seje, pod drugo točko dnevnega reda pa imenoval Zdenko Pužina za namestnika predsednika DS, dosedanjega namestnika predsednika pa razrešil te funkcije. Nadalje je DS sprejel plan skupne porabe (splošni del), sprejel nove cene ostankov tkanin od kolekcije, imenoval novo komisijo za odprodajo ostankov ter direktorja temeljne organizacije zadalžil, naj se s TO Trgovina dogovori, da bo Novoteksova prodajalna odkupila vse ostanke od kolekcije in jih prodajala kot kilogramske ostanke.

Nadalje je delavski svet sprejel cenik za kolekcijo 1000 jesen – zima 83, sprejel spre-

membe in dopolnitve pravilnika o delovnih razmerjih ter spremembe in dopolnitve pravilnika o obveznostih in odgovornostih delavcev ter več samoupravnih sporazumov. Ob sprejemanju samoupravnih sporazumov je imel pripombo, da bi se morali vsi samoupravni sporazumi zbirati na enem mestu, prav tako pa bi se morali na ravni delovne organizacije dogovoriti, kateri samoupravni sporazumi se sprejmejo in kateri ne.

Na predlog komisije za samoupravno delavsko kontrolo je DS sprejel sklep, da se skupna vrednost ukradenih 17 komadov art. 9711 porazdeli na vse delavce v TO Konfekcija I, razen na delavke, ki so na porod-

niškem dopustu in delavce šablonernice.

V skladu s 83. členom pravil-

nika o delovnih razmerjih (po kriterijih delovnih pogojev) je DS razvrstil dela in naloge „iz-

vajanje operativne kontrole“ ter dela in naloge „transportiranje materialov za potrebe konfek-

cije“ v IV. težavnostno stopnjo, po kateri delavcem pripada dodatno 2 dni dopusta.

IZ TOZD PREDILNICA METLIKA

Kvaliteta preje

Nastajanje in pogostost napak je v preji.

Že od nekdaj je jasno, da nastajajo pri izdelavi prej odebelitve ter tanjša mesta. Jasno je tudi, kakšne posledice nam povzročajo te napake, ko pridejo v gotovo tkanino. Z uporabo elektronskih čistilcev lahko v preji odstranimo le odebelitve, ostale napake pa ostanejo v preji. Dobimo vozle, ki tudi kvarno vplivajo na kakovost izdelkov. Analize prej oz. posameznih partij, ki jih izvajamo po USTROVIH KLASIMAT stopnjah ali razredih, kažejo, kje in v katerih pogojih nastajajo kvarne odebelitve v prejah in kako preprečujemo njih nastanek.

S pomočjo stopenjskih razredov oz. z razvrstitvijo napak v rezrede in s pomočjo slike napak je mogoče z vizuelno primerjavo vse napake v preji razporediti v 16 azredov napak, in sicer od A1 do D4. Lahko določimo tudi nazive oziroma izdelamo interno nomenklaturu, kar je nujno potrebno za analitično ozirnavo napak. Pri obravnavi oziroma analizi napak, ki jih ugotavljamo v gotovi preji je potrebno določiti vzroke za nastanek posameznih vrst napak. Šele potem lahko

uspešno ukrepamo, da naslednja partija ne bo vsebovala napak, ki kvarno vplivajo na videz tkanin. S takim pristopom k obravnavi napak se bomo predilci izognili marsikateri nevspečnosti oz. odgovornosti pri obravnavi nekvalitetno izdelanih kosov gotovega blaga. Izkušenj lahko ugotovimo, da bomo včasih spredli kako slabšo partijo, toda njena uporabnost ne sme biti vprašljiva za posamezne desene zaradi slabe kvalitete. Poleg odebelitev in tankih mest v preji ne smemo zanemariti tudi ostalih napak. To so predvsem tuja vlakna in umazanost preje ter razne druge primesi v preji, ki tudi kvarno vpliva na kvaliteto gotovih izdelkov. Pri obravnavi in analizi napak ter ugotavljanju vzrokov za njihov nastanek je najpomembnejši subjektivni činitelj. To je človek, delavec, na katetemkoli delovnem mestu od začetne do končne faze dela. Ob tej ugotovitvi nam mora biti jasno, da se kvaliteta preje oziroma kvaliteta končnega izdelka (gotove tkanine) prične že s primerno izbiro surovin za določene namene oz. kvalitete prej. Pri tem pa moram takoj poudariti, da se večkrat sliši izgovor, da so se

vhodne surovine močno poslabšale predvsem zaradi cenejše nabave volnenih česancev. Tu so pripombe na nekatere fizikalne oziroma predelovalne lastnosti vlaknin, kar pa povsme ne drži. Glede na te pripombe odgovornih za slabo kvaliteto preje smo pregledali vse analize standardnih česancev za posamezne tipe od leta 1975 do 1982. Pri tem nismo ugotovili nobenih omembe vrednih kvalitativnih odstopanj pri uvoženih česancih.

Nekoliko večje nihanje kvalitete smo ugotovili pri domačih tipih volne, vendar ti ne vplivajo bistveno na kvaliteto naših izdelkov, predvsem izvoznih, saj se večinoma uporabljajo za manj zahtevne artikule. Tudi na račun poliestra je včasih veliko pripomb, predvsem gre za domače tipe, MAKLEN in VARTILEN. Pri tem moramo omeniti, da se težave zaradi neprimernega embalarjanja začnejo že pri rezanju poliestra. Pri transportu in skladiščenju se bale zaradi nepazljivosti poškodujejo, kabel se zmede, primešajo se trdi delci, ki običajno poškodujejo nože na konverterjih.

Iz dosedanje analize lahko sklenemo, da je kvaliteta vhodnih surovin zadovoljiva za izdelavo kvalitetnih prej oz. tkanin. Nenehno zasledovanje kvalitete preje nas opozarja, da smo iz

enako kvalitetnih surovin že izdelali kvaliteto prejo. Ob tej ugotovitvi se spomnimo kriznega obdobja iz zadnjih mesecev preteklega leta, ko je kvaliteta preje bila na najnižji stopnji, in jo primerjajmo s prvim kvartalom leta 1983, ko smo dosegli skoraj zadovoljivo stopnjo. Določeni parametri so še problematični, vzrok so objektivni činitelji – zastarelost strojev, neprimerni in zastareli tehnološki postopki, povrh pa še pomanjkanje rezervnih delov. S temi dejstvi se moramo sprijazniti brez jadikovanja. Probleme gospodarjenja moramo dojeti takšne, kot so, obenem pa se opreti na lastne zmožnosti, ki jih dobro poznamo. Le tako se bomo obdržali v obdobju gospodarske krize, ki gotovo ne bo večna. Za doseganje omenjenih ciljev moramo stroktno izvajati tehnološko disciplino in upoštevati vsa tehnološka navodila v vseh fazah predelave ter v proizvodnem procesu, ki je zelo dolg in se giblje od skladišča surovin do skladišča ali uporabe preje.

V repro verigi je približno od 16 – 20 faz predelave, v vsaki posamezni fazi lahko nastanejo napake, ki trenutno niso vidne, pojavijo se šele v gotovih tkaninah. Takrat je običajno že prepozno, kajti vse napake se

(Nadaljevanje na 4. str.)

Akcija za uveljavljanje delitve po delu in rezultatih dela

Dograjevanje sistema delitve po delu in njegovih rezultatih je ena temeljnih nalog zveze sindikatov v letošnjem letu. Sindikat se sicer že od leta 1978 temeljiteje ukvarja z uresničevanjem načela delitve po delu, sadovi teh prizadevanj pa so dokaj različni. Danes je – po mnenju mnogih, ki se s tem več ukvarjajo – nagrajevanje po delu in rezultatih dela precej razvrednoteno zaradi izrazito neenakih pogojev gospodarjenja, saj je znano, da je delitev predvsem izraz razmerij v proizvodnji. Torej je dolgoročno reševanje te problematike na eni strani povezano z zagotavljanjem približno enakih pogojev gospodarjenja oziroma pridobivanja dohodka, na drugi pa odvisno od praktične uveljavitve načela (prek samoupravnih aktov), naj bo delitev dohodka in osebnih dohodkov v funkciji večje in boljše proizvodnje. To drugo je cilj letošnje sindikalne akcije, s katero naj bi v samoupravnih aktih ozdov predelili za približno enaka dela tudi enake osnove in merila za delitev osebnih dohodkov, bolje nagradili delo v težjih pogojih, delo v neposredni proizvodnji in ustvarjalno delo. Pa tudi na uveljavitev načel minulega dela ne gre pozabiti, saj zakon s tega področja začne veljati 1. januarja 1984.

Danes imajo v ozdih sila različne sisteme delitve po delu. Vendar lahko ugotovimo, da je vse preveč kar se da objektiviziranih sistemov in pravilnikov (zapletenih matematičnih obrazcev), da je sprotnega ocenjevanja zelo malo in da marsikateri poslovodni in drugi vodilni delavci pozabljajo, da je nagrajevanje po delu tudi njihova stvar.

Zaradi aktualnih gospodarskih razmer in problemov je seveda bolj prisotna težnja po uravnilovki. Bilo pa bi slabo, če bi ta prevladala, oziroma če ne bi dojeli, da gospodarska stabilizacija pomeni uveljavitev boljšega, bolj produktivnega, na znanosti in tehnologiji zasnovanega dela, oziroma da jo lahko uresničimo le na ta način. Zato moramo s politično akcijo ustvariti vzdušje in pogoje, da bo delitev po delu in rezultatih dela dejansko delavce spodbujala k boljšemu delu in gospodarjenju ter h krepitvi njihove materialne in socialne varnosti.

Vidnejših sprememb v gospodarjenju in boljšem delu pa ne bo mogoče doseči samo s proizvodno-spodbudnim sistemom nagrajevanja delavcev v materialni proizvodnji. Zato je prav tako pomembno oblikovati tudi merila in kriterije za pridobivanje dohodka na podlagi svobodne menjave dela.

Kako bo potekala letošnja akcija?

Konec januarja je to problematiko obravnaval republiški svet Zveze sindikatov Slovenije, ki je dal usmeritve in opredelil načine vodenja akcije. Sledi usklajena dejavnost občinskih svetov, republiških odborov sindikatov dejavnosti in osnovnih organizacij

(Nadaljevanje s 3. str.)

ne dajo odstraniti. Tuja vlakna so prav gotovo napake, ki jih bomo opazili šele v tkanini. Nastanejo lahko že v začetnih fazah predelave, to je barvanju, liziranju, predpređenju, pređenju, čiščenju preje in sukanju. Vlakna so večinoma vpredena in so torej sestavni del preje, ki jih dejansko ni mogoče odstraniti iz tkanin. Vse tuje snovi, ki pridejo v izdelke pri nadaljnjih fazah predelave, so površinskega značaja in lahko odstranljive. Pojav tujih vlaken lahko preprečimo le z doslednim izvajanjem tehnoloških navodil, ki so zelo jasna in razumljiva. Potrebno je temeljito očistiti stroje pred zalaganjem novih partij, prav tako tudi okolico delovnega mesta. Pri lansiranju novih partij v proizvodnjo morajo kreatorji upoštevati načelo prehoda od temnih na svetle

partije in obratno. Od ostalih napak v preji, ki jih povzročijo človek in ki zelo kvarno vplivajo na videz tkanine, bom omenil le nekatere najvplivnejše in najbolj preproste.

Nevarne napake v preji so tudi razne odebelitve in tanka mesta, nope ter vozli, ki zelo kvarno vplivajo na kvaliteto tkanine. Nastajajo samo zaradi nepravilnega izvajanja tehnologije, v katerikoli fazi dela ob posluževanju strojev.

Največ odebelitev in naletov v preji nastane zaradi nepravilnega čiščenja strojev v predpredilnicah in predilnicah med tekom partije, neurejenih odsesevalnih naprav na pasajah in zaradi raznih poenostavitev dela na posameznih fazah oz. strojih, (zaprti zračni vleti, podložene krtače, nepravilni pritisk na raztezne valje, nepravilna razporeditev popustnih valjčkov v raztezalih).

Posebej moramo opozoriti na posledice nepravilnega posluževanja predilnih strojev, to je nepravilno vezanje ob pretrgih—preko raztezni valjčkov, ob izteku predpreje pa pred raztezali. Tak način dela povzroča krajše odebelitve, ki so lahko grobe ali finejše, vse je odvisno od spretnosti predice. Te napake prav tako kvarno vplivajo na videz tkanine, odstranitev pa je često nemogoča!

Ob koncu naj omenim še dejstvo, da preje niti teoretično ni mogoče spreti brez napak. Takšna preja bi bila najbrž zelo draga, zato moramo napake odstranjevati že ob njihovem nastanku, oziroma se dogovoriti, katere napake bodo ostale v preji in katere bodo odstranili s čiščenjem. To je seveda odvisno od zahtevnosti tkanin. S čiščenjem ali izrezovanjem napak preje ne moremo narediti brezhibne, saj namesto vsake bolj

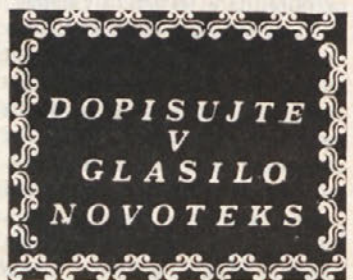
grobe napake naredimo manjšo napako-vozel. S tem smo prejo vendarle izboljšali, če je število vozlov previsoko, pa je lahko preja tudi neuporabna.

Primerjava rezultatov nečiščene in čiščene preje med lanskim zadnjim četrtletjem in letošnjim prvim tromesečjem:

	Nm/Tex	sur.sestav	pretrgi neč.	A 1	pretrgi čišč.	A 1
1982/IV.	48 Tex 21	65 pes/35 v	3,4	582	1,4	1001
1983/I.	"	"	2,2	202	0,7	875
1983/I.	48 Tex 21	55 pes/45 v	3,2	421	1,-	639
	"	"	2,8	453	0,9	523
1983/I.	40 Tex 25	55 pes/45 v	3,-	398	1,-	498
	"	"	1,1	231	0,4	537
1983/I.	26 Tex	65 pes/35 v	2,6	470	1,7	426
	"	"	1,8	179	0,8	238

Primerjava je narejena le med artikli, katerih večjo količino smo delali v obeh obdobjih.

Zveze sindikatov. V 50 ozdih bodo posebne delovne skupine skupaj s konferencami sindikata spodbudile spremembe na tem področju. V zadnjem letošnjem trimesečju pa bo republiški svet ZSS ocenil akcijo in njene dosežke, kar pa ne pomeni, da bo s tem sindikalna aktivnost končana.

Pripomoček v akciji bodo strokovne podlage, katerih prvi del je že izšel pri Delavski enotnosti v Knjižnici Sindikati (pet strokovnih podlag od šestnajstih). Preostale podlage bodo narejene predvidoma do konca marca letos. Prav tako letos nastajajo samoupravni sporazumi dejavnosti. Ti naj bi bili narejeni do konca septembra. Torej pridejo v poštev za prihodnje leto.

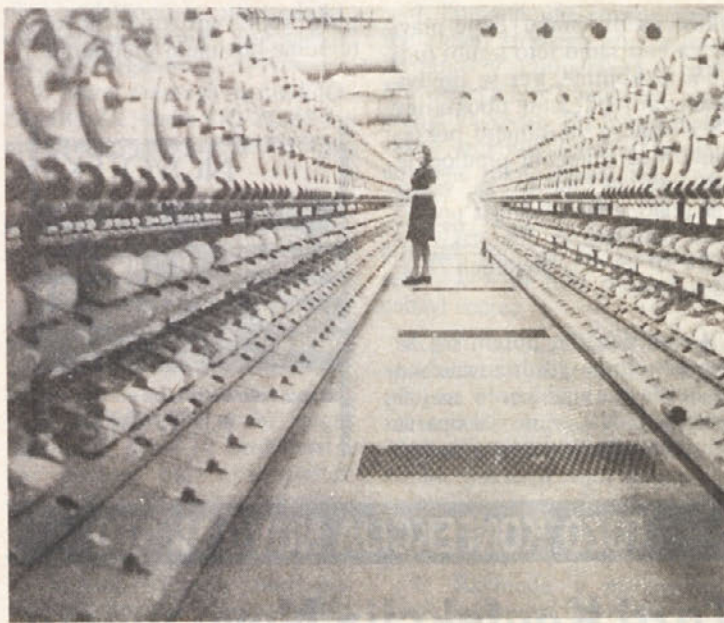
Da bi zagotovili uresničevanje načela „za približno enako delo približno enako nagajevanje“, je treba dograditi enotne osnove in merila in vrednotenje. Seveda to ne pomeni, da bodo posamezne kategorije delavcev (enaki profili oziroma poklici) v različnih panogah imele enake osebne dohodke. Odločanje o višini sredstev za osebne dohodke in skupno porabo je v pristojnosti delavcev v tozdih, na to pa vplivajo tako skupni delovni rezultati kot dohodek tozda. Gotovo pa je, da morajo delavci pri takem odločanju upoštevati družbene usmeritve in merila. Osebni dohodek pa mora izraziti tako rezultate živega kot minulega dela, pri čemer je mogoče o povečevanju osebnih dohodkov na podlagi minulega dela govoriti le na podlagi gospodarjenja z minulim delom (vlaganje v boljše tehnologije, povečevanje produktivnosti) v celotnem tozdu.

Pri nagajevanju po delu imajo posebno mesto inovacije. Nesprejemljiva je praksa, da gredo sredstva za stimuliranje inovativne dejavnosti iz sklada za osebne dohodke. V ozdih je treba zagotoviti namenska sredstva za inovativno dejavnost in razmerja na tem področju opredeliti v posebnih pravilnikih o inovacijski dejavnosti.

Osnovne organizacije Zveze sindikatov naj zato dajo pobude za usklajevanje aktov o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Tam, kjer te akte na novo sprejemajo, ne gre poazbiti, da sindikalna organizacija po zakonu daje soglasje k tem aktom.

Ob vsej zapletenosti na področju nagajevanja po delu in rezultatih dela pa ugotavljamo, da v marsikateri organizaciji sploh nimajo strokovnih, kvalificiranih delavcev, ki bi se ukvarjali z organizacijo nagajevanja.

Gotovo je, da prizadevanja za spremembo in dograditev sistema nagajevanja po delu ne bodo potekala brez problemov, odporov, idejnih razhajanj in nasprotovanj. Najbrž ni nikjer toliko privilegijev, pridobljenih pravic pa tudi čisto preproste človeške občutljivosti kot pri delitvi osebnih dohodkov. Zato sindikatu ne bo lahko, še posebej, če ga tudi druge družbenopolitične organizacije in strokovne službe v ozdih ne bodo podprle.

Več skrbi za preprečevanje invalidnosti

Zavod za zaposlovanje v Novem mestu je v februarju letos organiziral predavanje o „zaposlovanju invalidnih oseb“ za vse delovne organizacije v dolenski regiji. Odziv je bil zelo slab, večina delovnih organizacij ni poslala svojih predstavnikov. Udeleženci predavanja smo bili s temo in izvajanjem predavanja zadovoljni. Predavatelji so bili člani TIMA za usposabljanje invalidov iz zavoda za rehabilitacijo invalidnih oseb v Ljubljani.

Vsebina predavanj je nedvomno pomembna tudi zato, ker delovne organizacije prevzemajo vse odgovornosti in bremena v zvezi z zaposlovanjem in nagrajevanjem invalidnih oseb. Z vsebino predavanj bi

morali biti seznanjeni vsi delavci, ki se kakorkoli ukvarjajo z organizacijo dela in zaposlovanjem delavcev in invalidov. Mnogim vodilnim in vodstvenim delavcem so te zadeve znane, vendar jih pri svojem delu ne upoštevajo, zato je tudi osveščanje še kako potrebno.

Predavatelji so bili strokovnjaki s področja sociologije, psihologije in analize gibov in dela. Poudarjali so predvsem preventivo, to je preprečevanje invalidnosti, ki nastane kot posledica dela. O tem se veliko premalo razmišlja pri zaposlovanju oziroma razporejanju delavcev na določena dela. Če delavec več let ali desetletja dela na istem enoličnem delu, mu to gotovo pušča posledice.

Pri zelo pogostih mehanskih gibih so posledice neizbežne. Prepogosto menjavanje del, ki je največkrat posledica slabe organizacije dela, je tudi škodljivo. Delavec je bolj izpostavljen nesrečam pri delu, ker slabše obvladuje vse elemente dela. Produktivnost je slabša, v določenih primerih je slabša tudi kvaliteta dela. Prepogosto premeščanje (posebno če je nepotrebno) povzroča slabo razpoloženje do dela, odtod večja izčrpanost, manjša zbranstvo in večja nevarnost za nesreče.

V času industrijske revolucije je znani organizator dela Tylor veliko prispeval za povečanje proizvodnje in produktivnosti dela. Njegova teorija je zaslovela po vsem svetu, vendar so se po nekaj desetletij pokazale tudi slabe strani tega dosežka. Človek – delavec, ki je sicer opravljal lažja dela na tekočem traku, je po nekaj letih zbolel. Šele novejša znanost je dokazala, da je človek, ki se prilagaja ritmu stroja, bolj obremenjen kot delavec, ki ni vezan na ritem stroja. S študijem dela in gibov sta zakonca Gilbert postavila nove temeljne organizacije dela, ki ob zmogljivosti stroja upošteva tudi človeka in njegove psihične in fizične zmožnosti. K sreči niso vsa dela v tekstilni industriji tako zahtevna glede ritma dela, kot je na primer šivanje. Pogoji dela – ekološke razmere pa so v naših delovnih prostorih še vedno taki, da niso primerni za delavca, ki je že slušno ali drugače prizadet. S tem se ukvarja medicina dela, ki s pravilno oceno zdravstvenega stanja delavca, prepreči slabšanje zdrav-

stvenega stanja li celo invalidnosti. Skrb za zdravje delavca bo kljub težkim ali zaostrenim gospodarskim razmeram morala biti v ospredju ne samo zaradi parole, da je človek naše največje bogastvo, pač pa tudi zato, ker bodo dajatve bremenile delovne organizacije v taki meri, da bo treba ukrepati tudi iz ekonomskih razlogov.

Predavatelji so poudarili, da bi morali pri razporejanju invalidov na delo sodelovati tehnologi, mentor za IO in neposredni vodje. Le tako je mogoče uskladiti vse interese in zaposliti invalidne osebe tako, da se njihovo zdravstveno stanje ne poslabša, z delom pa čimveč prispeva k dohodku. Za tako delo pa mora biti tudi invalid nagrajen tako, da je njegova motivacija za delo čimvečja. V težjih primerih zaposlovanja invalidnih oseb nudijo svojo pomoč člani novoustanovljenega TIMA pri zavodu za rehabilitacijo v Ljubljani, ki imajo izkušnje in znanje. Čim bolj se bodo odgovorni delavci posvetili tem problemom, tem lažje bo preprečevati nastenek invalidnosti in pravilno zaposlovanje, če že pride do invalidnosti.

GLASLO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

**Sodelujte v
glasilu svoje
delovne
organizacije!**

Predvsem pa ne gre pozabiti osnovne misli – o delitvi se ne pogovarjamo zaradi delitve, temveč zaradi boljšega dela in proizvodnje.

(Sklepi, ugotovitve in usmeritve 3. seje republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o nagrajevanju po delu in rezultatih dela so bile objavljene v Delu 19. februarja letos in v prilogi Delavske enotnosti „Sindikalni poročevalec“ št 4 17. februarja letos.)

Aktivnost ZSS pri sprejemanju zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Na podlagi zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki ga je sprejela skupščina SFRJ na sei zveznega zbora 22. aprila lani, moramo v Sloveniji sprejeti zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, statut skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS in druge samoupravne splošne akte. Republiški zakon se sprejema v trifaznem zakonodajnem postopku. Skupščina SR Slovenije je sprejela predlog za izdajo zakona na sejah vseh treh zborov 28. septembra lani.

V pripravah republiškega zakona smo slovenski sindikati obravnavali vsa bistvena vprašanja, ki zadevajo družbenoekonomski položaj delavcev in kmetov ter njihovih družin, kar bo nedvomno

dobra podlaga za nadaljnje delo pri dograditvi celovitega pokojninskega in invalidskega sistema.

Na podlagi programa aktivnosti Zveze sindikatov Slovenije pri oblikovanju in sprejemanju nove zakonske in samoupravne ureditve pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki ga je pripravil republiški svet ZSS, se moramo sindikati na vseh ravneh organiziranosti vključiti v široko javno razpravo o osnutku in predlogu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Občinski sveti Zveze sindikatov bodo spodbudili javno razpravo v organizacijah združenega dela, skupaj z občinskimi konferencami SZDL pa tudi v krajevnih skupnostih, takó da bo v razprave o predlaganih rešitvah v osnutku zakona in zasnovah novega statuta republiške skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja vključenih čimveč delavcev in občanov. Hkrati bodo republiški odbori sindikatov dejavnosti v sodelovanju drugih dejavnikov organizirali razpravo v vseh tistih okoljih, kjer so pogoji za kakovostno obravnavo specifičnih vprašanj s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja za dejavnost oziroma panogo.

Republiški svet ZSS in njegovi organi bodo v sodelovanju z vsemi pristojnimi družbenimi dejavniki v republiki obravnavali sistemske rešitve na tem področju in vsa pomembna vprašanja za uredničenje socialno-ekonomske politike.

Gradivo za javno razpravo – osnutek zakona – je objavljeno v prilogi skupščinskega Poročevalca 21. februarja letos in v prilogi Delavske enotnosti „Sindikalni poročevalec“ št. 5 3. marca letos.

Prispevek k javni razpravi o spremembi zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Več let že govorijo in pišejo javna občila o spremembi omejenega zakona.

Toliko različnih variant je bilo že predlaganih od strani zavarovancev, da bi predlagatelj vsaj delno našel najboljšo rešitev. Neformalne razprave po časopisih in revijah so bile zelo različne, očitno pa je, kaj misli večina zavarovancev, katerih mnenja bi morala biti bolj upoštevana.

Gotovo je tudi, da nekateri zavarovanci od novitet preveč pričakujejo. Ob zaostrenih pogojih gospodarjenja ne moremo pričakovati s tega področja ničesar, kar bi bilo v prid osebnemu standardu delavcev in upokojencev. Tudi kmetje zavarovanci prevzemajo s sprejemom zakona velika bremena. Le oni vedo, če so zmožni,

oziroma kateri so zmožni plačevati prispevke.

Za delavce v združenem delu je posebno pomembna novost o predčasni upokojitvi. Vemo, kako se je velika večina starejših delavcev, ki so jih fizične in psihične moči zapustile pred uradno določeno starostjo, upokojila kot invalidi. Sedaj to več ne bo mogoče, čeprav bodo starejši delavci zdravstveno prizadeti. Imeli bodo možnost predčasne upokojitve. Kaj pa pomeni predčasna upokojitev?

Predlagatelj ni vedno dovolj jasno povedal, da naj bi za samo leto predčasne upokojitve (torej za 34 let delovne dobe) dobil delavec 11,5 do 12 % manjšo pokojnino. Veliko govora je o zmanjšanju za 1,5 ali za 2 % za vsako manjkajoče leto,

niče pa ni vprašal, če je prav, da za eno samo leto izgubi tudi 10 % pokojnine, ker se predvideva za predčasno upokojitev 75 % osnova za odmero pokojnine. Med mnogimi predlogi je bil tudi ta, da se za vsako manjkajoče leto zmanjša pokojninska osnova za 2 %, tako da bi za 30 let dela prejeli 75 % od osnove.

Če ni denarja, potem naj se vse pokojnine (tudi invalidske in borčevske) gibljejo v mejah možnosti. Naj se ne „skopari“ pri generaciji, ki ni utrpela nič

manj vojnih grozot in povojne revščine kot njeni predhodniki.
J. G.

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Ne pozabimo: brez dobrega obveščanja ni uspešnega samoupravljanja! Sodelujte v glasilu domače delovne organizacije!

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

TOZD KONFEKCIJA NOVO MESTO

Tozd Konfekcija Novo mesto

Kako uspešni smo bili pri izvrševanju plana proizvodnje v prvem četrtletju 1983.

Za našo TO je že značilno, da plane proizvodnje, investicijskega vzdrževanja in letnih dopustov ter plan delavnih dni sprejemamo na zborih že 15 do 30 dni pred pričetkom izvajanja oziroma pred novim letom. Izjema je bilo leto 1983, ko smo delno kasnili zaradi nejasnosti okrog delovnega časa in zaradi načina obračunavanja osebnega dohodka glede na preteklo leto. Kljub motnjam, ki so na žalost še ostale, smo plan za 1983 leto sprejeli na zboru 23. decembra 1982. Letni plan minut smo pri enakem številu zaposlenih povečali za 2 %. Izjemoma pa to leto nismo povečali plana kosov konfekcijskih izdelkov, zaradi

ttega, ker imamo v planu proizvodnje smučarskih hlač. Ti izdelki pa zahtevajo glede na ostale hlačne programe bistveno večje izdelavne čase.

Postopek sprejemanja planov v tozdu Konfekcija I poteka po naslednjih fazah:

1. Kot osnova nam služi srednjeročni plan, v katerega smo zapisali in samoupravno tudi sprejeli, da bomo proizvodne plane letno povečali za 2 do 3 % ob enakem številu delavcev. Pogoj je, da vlagamo v modernizacijo proizvodnje.

2. Osnutek predloga na osnovi strokovnih ugotovitev, kakšne so realne možnosti za planiranje za naslednje leto.

3. Neposredne naloge in obveznosti našega tozda, ocenimo najprej z ožjim strokov-

Javna razprava o osnutku zakona bo trajala do konca aprila. Nato bo predsedstvo republiškega sveta ZSS obravnavalo poročilo o razpravi in z njim seznanilo slovensko skupščino. Ta bo osnutek obravnavala predvidoma v začetku maja. Junija bo objavljen predlog zakona in predvidoma konec julija bo skupščina zakon sprejela.

Spremembe in dopolnitve statuta skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja pa je treba sprejeti konec leta.

Predsedstvo republiškega sveta ZSS je na zadnji seji sprejelo izhodišča za potek javne razprave o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter spremembah in dopolnitvah statuta skupnosti. Predsedstvo se ni strinjalo z nekaterimi razmišljanji o skrajševanju delovne dobe, ki so se pojavljala v dosedanjih razpravah. Ugotovilo je, da so bile pripombe in zahteve organizacij in organov Zveze sindikatov ob obravnavi predloga za izdajo zakona upoštewane. Opozorilo je, da mora razprava v sindikalnih organizacijah še posebej zajeti naslednja področja:

- invalidsko varstvo - invalidsko zavarovanje v ozdih,
- predčasno upokojitev in predlagano višino odbitih odstotkov,
- urejanje beneficirane delovne dobe in možnost, da se zavarovanec odpove beneficirani v zvezi z uveljavitvijo pokojnine,
- vključevanje kmetov v enoten sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja,
- financiranje.

NOVOSTI V POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU

Novosti v zveznem zakonu

Zvezni zakon določa skupne osnove pokojninskega in invalidskega sistema, ki so obvezne za vse republike in avtonomni pokrajini. Pri tem gre zlasti za dva sklopa vprašanj: prvič, zvezni zakon izhaja iz temeljne zamisli zakona o združenem delu, da je pokojninsko in invalidsko zavarovanje sestavni del združenega dela, da je to družbenoekonomski odnos in da delavci, ki gredo v pokoj, obdržijo položaj združenega delavca na specifičen način. Vse to zakon uveljavlja z uvedbo minulega dela kot izhodišča, od katerega je odvisna višina pokojnine. Drugič, zvezni zakon določa dva vira sredstev in sicer osebni dohodek in dohodek temeljne organizacije združenega dela.

Druge najpomembnejše novosti iz zveznega zakona so še:

- oprostitev gostote zavarovalne dobe,
- najnižja in najvišja pokojnina,
- nova definicija invalidnosti - tri možnosti: zmanjšana delovna zmožnost, preostala delovna zmožnost in izguba delovne zmožnosti. Delavec s preostalo delovno zmožnostjo ima pravico do razporeditve na druga ustrezna dela in naloge, do prekvalifikacije in dokvalifikacije. To pomeni, da ne bo imela statusa invalida oseba, ki ne more opravljati del, ki jih je opravljal pred invalidnostjo, če lahko v celoti opravlja drugo delo, ki ustreza njeni strokovni izobrazbi ali z delom pridobljeni delovni možnosti.

nim vodstvom in predsedniki družbenopolitičnih in samoupravnih organov.

4. Javna razprava na ravni IO ZS, OO ZK, sveta OO ZSMS in predsedniki samoupravnih organov.

5. Predlog usklajenega plana se na zboru delavcev obrazloži in predlaga v sprejem.

Glede na slabe izkušnje pri planiranju v preteklosti smo plane redno sprejemali z določenimi zadržki oziroma strahom pred morebitnimi težavami. Zaradi njih ne bi mogli uresničiti planskih obveznosti, kar pomeni tudi nižji osebni dohodek. Nižji osebni dohodek pri tej politiki cen pa je odločujoči faktor.

Činitelji, ki nam lahko povzročijo, da ne bomo izvršili planskih obveznosti so:

1. Nepravočasno preskrbljeno delo.

2. Zahtevnejši proizvodni programi, ki jih nismo strokovno dovolj obvladali glede zahtevnosti (količina in kvaliteta).

3. Skrb pred motnjami pri nabavi opreme in repromateriala.

4. Pomanjkanje strojne opreme zaradi širokega obsega proizvodnje v kooperaciji in zahtevnejšega proizvodnjega programa za izvoz. Pri tem je zelo važno omeniti izredno kratke dobavne roke. Zaradi težav pri nabavi repromateriala velja to za izvoz, pri proizvodnji za domači trg, pa so težave še večje, ker so tudi motnje pri nabavi večje.

Kljub izredno zaostreni gospodarski situaciji smo v tozdu planske obveznosti v prvih treh mesecih letošnjega leta, izvršili izredno uspešno. Žal podatkov, ki bi pokazali tudi finančno stanje, še nimamo, upamo, da bodo tako ugodni, kot je bila proizvodnja.

1. Razmerje v proizvodnji med domačim trgom in izvozom: 91 % izvoz in 9 % proizvodnje za domači trg. V kosih je razmerje 88.947 kosov izvoza in 8148 kosov za domači trg. Skupaj smo naredili 97.095 kosov, od tega je bilo 1935 kosov kolekcije 1000 in kolekcijskih izdelkov za izvoz.

2. Prve tri mesece smo imeli devet dobavnih rokov, praktično nismo nobenega zamudili.

3. Minutni plan smo v prvih treh mesecih presegli za 9,2 %. Plan kosov je bil uresničen 100 %.

Razlika med odposlanimi kosi in narejenimi v prvem tromesečju je 13.039 kosov, slednji so bili narejeni že v decembru 1982.

4. Nadure:

Januar	navadne nad.	nočne nad.	nedeljske nad.	nočne nedeljske
	1923	—	—	—
Februar	1453	173	118	495
Marec	854	180	—	136
skupaj:	4230	353	118	631

V prvih treh mesecih je bilo skupaj 5332 nadur, kar pomeni sedeminpolkratno povečanje glede na enako obdobje lani. Glavne vzroke velikega števila nadur je treba poiskati:

1. V izredno zahtevnem izvoznem programu.

2. V za naše pogoje dela prevelikem obsegu proizvodnje v kooperaciji, glede na to, da moramo določene faze dela dodelati v naši TO pred sprejemom v centralno skladišče. V prvih treh mesecih je bilo tega 51.824 kosov večinoma hlač jeans.

3. V pomanjkanju ustreznih strojev.

4. V večjih pomanjkljivi in nepravočasni organizaciji dela ter disciplini.

5. V pomanjkanju opreme za pranje jeansa.

6. V pomanjkanju prostorov za kompletno dodelavo in pralnico (skupaj).

Pri vsem tem je vredno omeniti še naslednje:

1. Pohvaliti je treba vse delavce v TO, ki so pravočasno izpolnili vse obveznosti. Zadovoljiva je tudi kvaliteta.

2. Ne moremo in ne smemo pa biti zadovoljni s tako velikim izpadom v prodaji na domačem trgu, ter z zamudami dobavnih rokov za domači trg. Menim, da se bodo morale ustrezne strokovne službe v prihodnje bolj potruditi. Tako velikih izpadov in motenj pri financiranju, nabavi in proizvodnji si ne moremo privoščiti. Ko je beseda o proizvodnji, naj se pove, da so tudi tozdi (proizvodnja) soodgovorni za neizpolnjevanje dobavnih rokov.

Vsi skupaj se moramo bolj truditi za izboljšanje storilnosti vsakega zaposlenega. To lahko dosežemo z večjo samodisciplino in z večjo odgovornostjo do dela. To velja za vse zaposlene.

MIJO KURPES

Izvozna dobava:

I. 13. 1. 1983	5 različnih modelov	18.791 kos.
II. 29. 1. 1983	4 različnih modelov	18.271 kos.
III. 11. 2. 1983	1 model	13.282 kosov.
IV. 23. 2. 1983	3 novi modeli	13.089 kosov
V. 25. 2. 1983	2 nova modela	1.510 kosov
VI. 5. 3. 1983	3 novi modeli	7.981 kosov
VII. 14. 3. 1983	3 novi modeli	11.217 kosov
VIII. 25. 3. 1983	4 modeli	11.194 kosov
IX. 31. 3. 1983	2 modela	6.651 kosov
Skupaj		101.986 kosov

Te pravice delavec uveljavlja v organizaciji združenega dela. Če ozd iz objektivnih razlogov ne bi mogel zagotavljati vseh pravic, se tudi v prihodnje predvideva širša družbena solidarnost.

Že ob pripravi zveznega zakona so se pojavljali nekateri problemi oziroma težnje, kot npr. skrajševanje delovne dobe.

ovosti o osnutku republiškega zakona:

Osnutek republiškega zakona povzema določbe zveznega zakona in vsebuje dve pomembni novosti v pokojninskem in invalidskem sistemu:

— krog zavarovancev se je razširil tudi na delovne ljudi, ki z osebnim delom samostojno opravljajo kot poklic umetniško ali drugo kulturno dejavnost, obrtnike, kmete in člane njihovih gospodinjstev, vrhunske športnike;

— prenos odgovornosti v zvezi z delovno invalidnostjo na ozde. To je vsekakor pomemben korak k večji humanizaciji dela, vendar se ob tem postavlja vprašanje, ali bomo uspeli vsem zagotoviti enak položaj.

Osnutek vsekakor premalo natančno določa uresničevanje, natančnejše določbe so predvidene v statutu skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, predvsem pa v samoupravnih splošnih aktih ozdov.

V razpravo bo navedeno dosti besed o možnosti predčasne upokojevanja. Delavce moramo seznaniti s tem, kaj to pomeni z vidika zagotavljanja socialne varnosti. Rešitev, ki je predlagana v osnutku, je zelo destimulativna, kar je po svoje prav, pomeni pa to,

da marsikdo ne bo imel možnosti za predčasno upokojevanje. Zakaj? Zato, ker bo za 5 let predčasnega odhoda v pokoj pokojninska osnova za 10 % nižja, torej ne 85 %, temveč 75 %. Od tega je treba odšteti še odstotek znižanja za pet let (predvidoma 1,5 % na leto, skupaj 7,5 %), osnova za obračun pokojnine je torej 67,5 %. Teh 7,5 % po preteku 5 let sicer odpade, ostane pa še vedno 10 % nižja pokojnina. Velja tudi opozoriti, da tisti, ki bi se predčasno upokojili, ne bi imeli pravice do varstvenega dodatka.

V razpravah o novostih, ki naj bi jih prinesel osnutek zakona, se moramo zavedati, da so okvir, v katerem lahko odločamo o pravicah iz zakona, prav gotovo materialne možnosti združenega dela oziroma družbe. Predsedstvo RS ZSS je na prejšnji seji poudarilo, da pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja sedaj ni mogoče niti šii niti ožiti. Tako je predčasno upokojevanje mogoče, podpreti le izjemoma, s tem da se zavedamo, kaj pomeni predčasen odhod v pokoj z vidika zagotavljanja socialne varnosti.

Rešitve v zakonu, ki bi spodbujale delo čez polno delovno dobo, najbrž niso sprejemljive. Veliko pozornosti pa bi bilo treba v razpravah nameniti tudi odgovornosti za delovne invalide. Ta namreč prihaja s skupnosti za ozde. Seveda pa ta prenos v celoti ni možen takoj, ampak postopno. Pri tem pa je pomembno določiti stopnjo solidarnosti za vse tiste ozde, kjer so pogoji dela težki in invalidnosti tudi z varstvenimi ukrepi ni mogoče bistveno zmanjšati.

Z letnega sestanka OO ZK na Vinici

Letna programska konferenca komunistov v OOZK Konfederacije II, na Vinici, ki smo jo po planu občinskega komiteja ZK imeli konec februarja letos, je kritično spregovorila o delu komunistov v letu 1982 ter začrtala smernice delovanja.

Seveda smo v našem okolju v preteklem enoletnem obdobju veliko naredili, toda še zmeraj je precej nenarejenega. Vodilna družbenopolitična vloga partijske organizacije narekuje nepretrgano aktivno delovanje na vseh področjih družbenopolitičnega in gospodarskega življenja znotraj TO in DO ter tudi na širši ravni, v KS, občini in širše.

Na letni programski konferenci smo komunisti ugotovili, da smo aktivno delali na sestankih OO in tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah in v samoupravnih organih TO in tudi DO. Veliko smo naredili tudi za idejnopolitično usposabljanje naših članov, posebej z organiziranimi oblikami IPU na občinski ravni. Napredovali smo tudi pri informiranju o aktualnih dogodkih ter o delu in aktivnosti vseh DPO in TO.

Glede na to, da smo majhna OO, smo z aktivnostjo lahko zadovoljni. Od vseh zaposlenih nas je v naši TO 5,8 % članov ZK – en komunist na 17 članov delovnega kolektiva. Aktivnosti v sami OOZK in skozi druge DPO so potrdile, da masovnost ni pogoj aktivnega delovanja.

Vsekakor je potrebno navesti tudi področja, na katerih je bilo manj ali premalo narejenega. To je predvsem področje aktivnega povezovanja komunistov na območju KS skozi svete ZK v KS.

Res je, da nekaj članov naše OOZK zelo aktivno deluje na družbenopolitičnem področju v KS ter opravlja pomembne funkcije v organizaciji in z ostalimi OOZK na področju KS peša.

Drugo področje, kjer smo premalo naredili, je uveljavljanje delegatskega sistema. Posebej mislim na delo delegacij, ki zastopajo našo TO v občinskih SIS. Aktivnost teh delegacij ni merljiva samo skozi udeležbo delegatov na skupščinah SIS – tu ne moremo imeti nobenih pripomb glede na to, da so naši delegati 100 % navzoči na sejah občinskih SIS – Zatika se pri gradivih, času prihoda gradiva,

obravnavi na pravilni ravni ter pri povratnih informacijah.

Na tem področju smo že nekaj naredili z 10-urnim seminarjem za vse člane delegacij občinskih SIS in ZZD. Bil je zelo obiskan, potrdilo se je da ne želimo biti ob strani dogajanj, ki nas vsakodnevno tarejo. Da bi se s problemi lažje spoprijeli, moramo biti bolj izobraženi in snov bolj poznati. Tudi partijska organizacija je v planu dela za tekoče leto skupaj s sindikalno organizacijo začrtala aktivnosti, ki bodo pripomogle k odpravljanju pomanjkljivosti na tem področju.

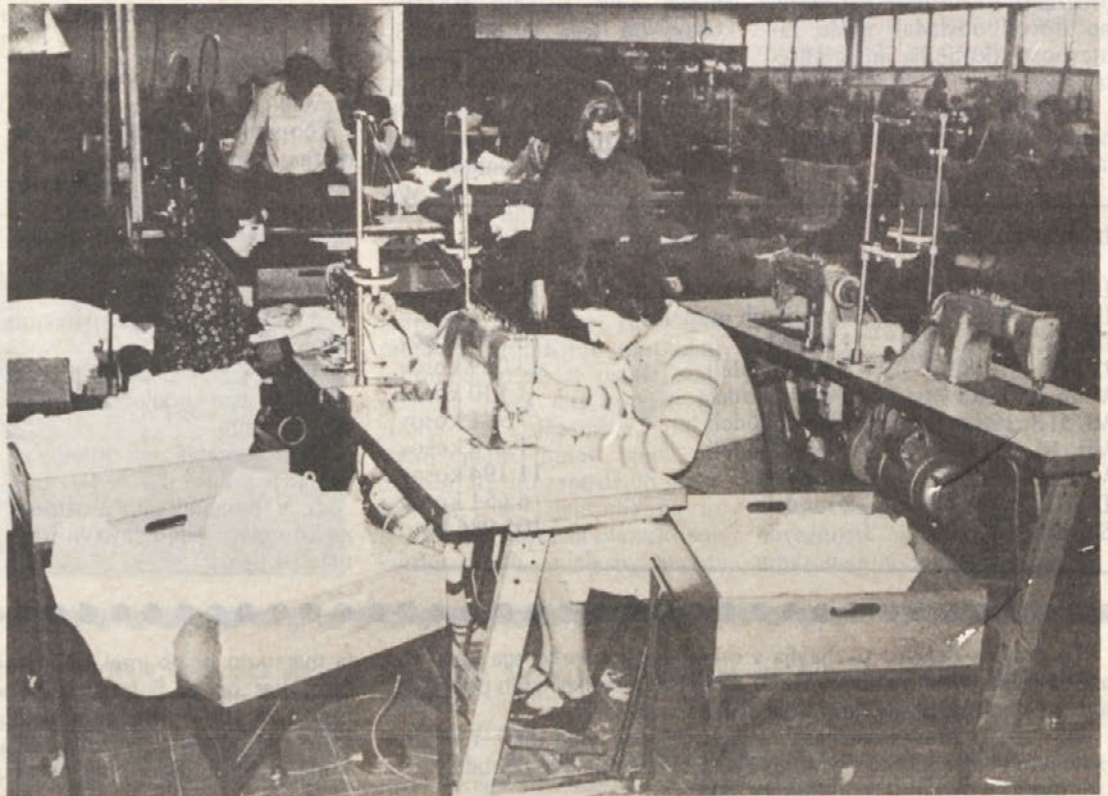
Ugotovili smo tudi, da konferenca partijskih organizacij na nivoju DO obstaja, vendar o kakšni aktivnosti ni mogoče govoriti. V preteklem enolet-

nem obdobju se je ta konferenca sestala le enkrat, kar je vsekakor premalo glede na težave, ki jih poznamo v DO.

Ugotovili smo, da se je aktivnost po tej edini konferenci v DO vendarle začela. To kaže na pravilno pot delovanja komunistov – avantgarde delavskega razreda.

Vseh pomanjkljivosti ne bomo odpravili čez noč, tega se v naši OO zavedamo. V planu dela za prihodnje obdobje smo začrtali aktivnosti, ki jih bomo lahko izpeljali samo ob polni angažiranosti. Naše delo morali usmeriti v odpravljanje pomanjkljivosti, ki zmanjšujejo učinke našega političnega in tudi gospodarskega delovanja.

MARIJAN ŽALAC

IZ TOZD TRGOVINA – IZ TOZD TRGOVINA – IZ TOZD TRGOVINA

Kje se zatika?

Minilo je približno dve leti, odkar smo odkupili stavbo na Gl. trgu v Novem mestu in pričeli pridobiti ustrezno dokumentacijo za preureditev v prodajalno. Nekaj manj kot leto dni pa je minilo, kar smo začeli s preurejanjem – gradbenimi deli. Predvidevali smo, da bo adaptacija končana do konca

novembra preteklega leta in da bo prodajalna odprta zatika se pri gradivih, času prihoda gradiva, obravnavi na pravilni ravni ter težja in zahtevnejša od novogradnje. Stavba je pod ometi skrivala toliko nepredvidenih težav, da smo morali nekajkrat spreminjati projekte in iskati dopolnilna gradbena

dovoljenja. Že v začetni fazi je bila potrebno podreti precej več zidov, kot je bilo načrtovano. Tisto, ki so ostali, smo morali dodatno utrditi s pomočjo injiciranja.

Ko je kazalo, da bomo kljub vsemu še ujeli načrtovani rok, se je v sklepnih fazah pokazalo novo presenečenje. Po obstoječi arhivski dokumentaciji naj bi imela stavba v preteklosti (še okoli leta 1900) na čelni strani obokana okna z kovanimi polk-

ni in masivna železna vrata. Nato je doživela nekaj predelav, zadnje okoli leta 1930. Ker je stavba v ožjem delu mesta in zaščitena kot spomenik I. kategorije, smo v skladu z zahtevami službe za naravno in kulturno dediščino v projektih predvideli omenjeno obliko fasade. Pri poizkusu izvedbe odprtini se je pokazalo, da tudi to ni prvotna izvedba, saj je stavba skrivala v svojih zidovih še izvirne stebre in nakazane obo-

ke srednjeveških arkad. Zato smo morali ponovno spremeniti obstoječo dokumentacijo.

Nova zahteva službe spomeniškega varstva je bila, naj se izvede obokan stebričast hodnik. To je zaradi zahtevnosti in težavnosti izvedbe zahtevalo dodatne raziskave in seveda precej časa. Trenutno že imamo vsu potrebno dokumentacijo, vendar je sama izvedba zelo

zahtevna in zapletena, tako da še danes težko z zanesljivostjo rečemo, kdaj bo prodajalna odprta. Zagotovo pa bo to pred jesenjo. Ne smemo pozabiti, da so podobna dela na Glavnem trgu tekla (prav tako pod stalnim nadzorstvom službe za naravno in kulturno dediščino) tudi po nekaj let. Naša zakasnitev še tako velika.

IVAN MURGELJ

UMRL RODOLJUB ČOLAKOVIĆ

V spomin revolucionarja in narodnega heroja Rodoljuba Čolakovića

30. marca je v Beogradu v 83. letu starosti nepričakovano umrl revolucionar, član sveta federacije in narodni heroj Rodoljub Čolaković.

Vest o smrti tovariša Rodoljuba Čolakovića nas je globoko presunila. Prizadela je komuniste in vse naše ljudi ter številne njegove soborce in prijatelje po vsem svetu. Njegova bogata in pogumna življenjska pot je pot revolucionarnega boja delavskega razreda in Komunistične partije Jugoslavije.

Rodoljub Čolaković je bil organizator in eden najaktivnejših udeležencev vseh velikih bitk naše partije in revolucije. Tudi njegov boj v ječah buržoazne Jugoslavije, kjer se je z Josipom Brozom Titom in drugimi uglednimi komunisti pripravjal na družbeno in narodnostno osvoboditev delavskega razreda naših narodov in narodnosti, se bo zapisal v zgodovino našega gibanja kot zgled vztrajnosti in moralne neomajanosti komunista.

Njegov prispevek k ustanovitvi in razvoju naše socialistične kulture je izjemen. Zapustil nam je tudi svoje spomine oziroma spominske zapise iz revolucije in književna dela z veliko zgodovinsko in umetniško vrednostjo.

Ljudstvo, mladina ter njegovi tovariši in prijatelji so ga cenili kot priljubljenega tovariša in komunista. Njegovi tovariši, soborci in bodoči rodovi borcev za socializem in samoupravljanje bodo za vselej ohranili v spominu njegov lik in delo kot navdih in spodbudo za doseg ciljev naše revolucije.

Izgubili smo tovariša Rodoljuba Čolakovića, ostalo pa nam je njegovo revolucionarno delo in njegov humani lik človeka in delavskega borca.

UPOKOJILI SO SE - UPOKOJILI SO SE

Po 35 letih v zaslužen pokoj

V zaslužen pokoj je odšla naša dolgoletna sodelavka Draga Pate. Draga se je rodila v številni družini leta 1932 v Dolnjih Kamenuh. Doma so živeli skromno in pošteno. Očeta je kmalu izgubila. Bil je sodelavec Osvobodilne fronte, umrl je zaradi posledic mučenja in pretepanja v zaporih.

Draga se je takoj po osvoboditvi zaposlila v tekstilni tovarni Novoteks. Od leta 1948 do odhoda v pokoj je bila članica naše delovne organizacije. Delala je na raznih delovnih mestih, povsod je bila zelo marljiva. Premeščali so jo po potrebi, hitro se privajala na delo in povsod dosegala in presejala delovne obveznosti. Njena prva zaposlitev je bila v oplemenitilnici, po treh letih so jo premestili v pripravo tkalnice, kjer je sukala prejo. Od tu so jo premestili v tkalnico. Tkalka je bila kar 24 let, posluževala je tkalske stroje. Postala je mojster svojega poklica. Dragi so zaupali marsikatero novinko. Draga je tkala tudi zahtevne vzorčne tkanine. Dve leti pred upokojitvijo so Drago ponovno premestili, tokrat na delovno mesto vdevalke. Takšna je bila Dragina pot tekstilne delavke.

Draga je delala v ropotu, v dveh, treh izmenah. Na začetku tudi po 12 ur dnevno. Pravi, da so bili takrat slabi pogoji za delo. Oglušujoč ropot odsluženih tkalskih strojev. Stari tkalski stroji, ki so se nenehno kvarili. V poletnem času vročina, da je kar teklo od tebe, pozimi pa mrz. Kar urno si moral okoli strojev, da si se malo ogrel. Bili pa so tudi lepi nepozabni trenutki tovarštva in sodelovanja.

„Ko smo odstranjevali posledice vojne, ko nismo imeli ničesar razen neizmerljive volje do dela, ko smo mladi delavci polni vere v bodočnost ustvarjali pogoje za življenje, smo delavke poznale tudi udarniško delo. Tekmovale smo na poljih tovarniške ekonomije, tekmovali smo na udarniških akcijah pri odstranjevanju ruševin, iztovarjanju železniških vagonov in povsod, kjer je bilo potrebno po delovni obveznosti v tovarni še kaj postoriti. Tekmovale smo tudi v tovarni, na delovnem mestu, katera bo naredila več in boljše blago. Med seboj so

tekmovali tudi izmene,“ pravi Draga.

Iz skromnosti ni omenila, da je bila kar sedemkrat proglašena za udarnika, dobila pa je tudi več drugih priznanj pohval in nagrad.

V letih po osvoboditvi je bila Draga aktivna mladinka, večkrat je bila izvoljena v organe delavskega samoupravljanja. Bila je dobra delavka. Vesno se je borila za večjo

storilnost in boljšo kvaliteto. Na delovnem mestu in v organih upravljanja se je Draga zavedala svoje odgovornosti. Cenila in spoštovala je delo in delavca, zato je tudi delo, ki so ji ga zaupali, vedno vestno in kvalitetno opravljala.

Kot dobra delavka je bila Draga odlikovana z državnim odlikovanjem. Leta 1979 je prejela RED DELA S SREBRNIM VENCEM, leto dni pred tem pa najvišje priznanje delovne organizacije PLAKETO NOVOTEKSA.

Naši Dragi se zahvaljujemo za 35 let dela in tovarštva. Spominjali se je bomo kot skromne, tihe in dobre sodelavke. Želimo ji obilo lepih let v krogu njenih najdražjih.

SODELAVKE
IN SODELAVCI

GLASNO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Sodelujte v
glasilu svoje
delovne
organizacije!

Franc Štamfelj

Te dni se nam mizarska delavnica zdi bolj prazna. Franc, ki je v njej delal od prvega dne zaposlitve v Novoteksu, se je upokojil. Je med redkimi, ki so skoraj vso svojo delovno dobo prebili v našem kolektivu. Prišel je v času, ko se je naše podjetje z ustvarjalno udarniškim delom, in odhaja v času, ko bi bilo morda prav, da bi s takšnimi akcijami znova začeli.

Ta leta ima Franc v lepem spomenu, čeprav je bilo včasih tudi težko. Svoje delo je bil pripravljen odpravljati ob vsakem času, sodelavcem je vedno rad priskočil na pomoč. O tem govorita dve priznanji: plaketa Novoteksa za 30 let dela in zvezno priznanje – red dela s srebrnim vencem iz leta 1979.

Francu ni bilo lahko niti kot otroku niti kot zrelemu možu.

S trdim delom sta skupaj z ženo zgradila dom za svojo številno družino. V tem domu bo Franc preživljal jesen svojega življenja. Sodelavci mu želimo, da bi bila ta jesen dolga in srečna.

„Hvala ti, Franc, za vse, kar si s svojim vestnim delom dal za Novoteks. Želimo ti, da bi bil še dolgo zdrav in da bi se še velikokrat srečali. Pridi k nam, vedno si dobrodošel!“ S temi besedami se je od njega poslovil glavni direktor Slavko Pavlin.

Njegovi sodelavci smo prepričani, da se bo povabilu zares odzval.

Franca ni več v naši mizarski delavnici, v Novoteksu pa njegovo delo nadaljujejo kar trije od osmih Štamfeljevih otrok.

SODELAVCI

Novoteks pokrovitelj XVI. tekstiliade v kegljanju

V letošnjem mesecu mladosti se bodo na kegljišču Loka v Novem mestu pomerili prvaki regijskih tekmovalcev v kegljanju. Delavci tekstilne industrije Slovenije se bodo v športnem boju in tovariškem razpoloženju borili za naslov republiškega prvaka.

Petnajstkrat so se borili za naslov najboljšega med najboljšimi. Tekmovanja so bila:

I. Tekstiliada leta 1968	v Jaršah	pokrovitelj INDUPLATI
II. Tekstiliada leta 1969	v Kranju	pokrovitelj TEKSTIL - INDUSTRIJA
III. Tekstiliada leta 1970	v Mariboru	pokrovitelj MTT
IV. Tekstiliada leta 1971	v Mariboru	pokrovitelj SVILA
V. Tekstiliada leta 1972	v Kamniku	pokrovitelj SVILANIT
VI. Tekstiliada leta 1973	v Celju	pokrovitelj METKA
VII. Tekstiliada leta 1974	v Celju	pokrovitelj JUTEKS
VIII. Tekstiliada leta 1975	v Celju	pokrovitelj TOPER
IX. Tekstiliada leta 1976	v Novem mestu	pokrovitelj NOVOTEKS
X. Tekstiliada leta 1977	v Kranju	pokrovitelj IBI
XI. Tekstiliada leta 1978	v Ljubljani	pokrovitelj RAŠICA
XII. Tekstiliada leta 1979	v Domžalah	pokrovitelj TOSAMA
XIII. Tekstiliada leta 1980	v Mariboru	pokrovitelj MTT
XIV. Tekstiliada leta 1981	v Ajdovščini	pokrovitelj TEKSTINA
XV. Tekstiliada leta 1982	v Celju	pokrovitelj METKA

Za prvih pet tekstiliad niso ohranjeni podatki o zmagovalcih, od seste tekstiliade naprej pa so na voljo vsi rezultati in drugi podatki.

Iz podarkov je mogoče razbrati, da se je na dosedanjih tekstiliadah v kegljanju najbolje odrezala delovna organizacija MTT iz Maribora, kar šestkrat je osvojila naslov republiškega prvaka, enkrat je bila druga in dvakrat tretja. Če ovrednotimo prvo mesto z devetimi točkami, drugo s šestimi in tretje v skupni razvrstitvi s tremi točkami, dobimo naslednji vrstni red:

Prvo mesto	MTT Maribor	66 osvojenih točk
Drugo mesto	TEKSTILINDUS Kranj	39 osvojenih točk
Tretje mesto	NOVOTEKS Novo mesto	30 osvojenih točk
Četrto mesto	TEKSTIL Ljubljana	15 osvojenih točk
Peto mesto	TOPER Celje	9 osvojenih točk in
	TOSAMA Domžale	9 osvojenih točk
Šesto mesto	METKA Celje	6 osvojenih točk
Sedmo mesto	TT PREBOLD Prebold	3 osvojene točke in
	TEKSTINA Ajdovščina	3 osvojene točke

V pravilih je apisano, da imajo pravico nastopa v finalu
– prvaki regijskih tekstiliad
– prireditelj finala in
– drugoplasirana ekipa iz regije, iz katere je največ delovnih organizacij.

Letos se bodo poleg Novoteksa ekipe borile za naslov republiškega prvaka zmagovalci regionalnih tekstiliad v kegljanju iz celjske, dolenske, gorenjske, mariborske in primorske regije ter iz Ljubljane-center in Ljubljane-okolica.

Tekmovali bodo v naslednjih disciplinah:

– borbene igre	(deset članska ekipa – ena rezerva),
– ekipno	6 x 200 lučajev – moški,
– ekipno	4 x 100 lučajev – ženske,
– dvojice	2 x 200 lučajev – moški,
– dvojice	2 x 100 lučajev – ženske,
– posamezniki	200 lučajev,
– posameznice	100 lučajev in
– mešani pari.	

(Nadaljevanje na 15. str.)

XVI. TEKSTILIADA V KEGLJANJU

FINALE

NOVOTEKS

Novo mesto, 27. 28. in 29. maja
Kegljišče LOKA

MLADINA IN BORCI V SKUPNI AKCIJI

V soboto, 12. marca, smo se poklonili spominu na narodnega heroja Dušana Jereba—Štefana in soborce ob 40-letnici smrti v Velikem Lipovcu.

Na pobudo aktiva ZZB NOV Dušan Jereb naše delovne organizacije smo skupno z občinskimi odborom ZZB Novo mesto organizirali spominsko slovesnost v Velikem Lipovcu, vasi, kjer je padel narodni heroj Dušan Jereb—Štefan s soborci, ter pri spomeniku na Cviblu nad Žužemberkom, kjer so ostanki padlih v skupni grobnici.

Udeleženci spominske slovesnosti so imeli na voljo dve možnosti: da se priključijo pohodni koloni, ki jo je vodil Darko Kastelic, in ki je krenila na pot ob 7. uri zjutraj izpred tovarne, ali da odpotujejo z avtobusi, ki so odpeljali ob 10. uri izpred tovarne; drugo skupino je vodila predsednica aktiva ZZB NOV Novoteksa tovarišica Štefka Kranjc.

Že okoli 6.30 so se zbirali udeleženci pohoda. Točno ob 7.00 uri so bili udeleženci pohoda pripravljeni za pohod. Kolona, v kateri je bilo blizu 100 ljudi, je krenila na pot. Pričakovali smo večje število udeležencev, če pa računamo, da je večina delavcev imela to soboto redni delovni dan in da se je precej ohladilo, je bilo to število kar zadovoljivo.

V pohodni koloni sta bili poleg delavcev Novoteksa še štiričlanska delegacija garnizije JL ter skupina učenk in učencev (planinci in gasilci) osnovne šole Bršljin.

Z zbornega mesta smo v dvoredih krenili po cesti proti Prečni. Na čelu kolone so plapolale zastave, korak je bil čvrst in hoja hitra. Pri letališču smo z asfaltirane ceste zavili desno na gozdno cesto, ki pelje proti Brezovi rebri, kjer so nas nagajivo obletavale drobne snežinke. Kdor je bil slabo oblečen, ga je zeblo kljub hitri hoji.

Močno smo se razveselili tovarišice Štihove in tovariša Ozimka, ki sta na Brezovo reber pripeljala okrepcila.

Vodja kolone je ukazal počitek in malico. Malica se j prilegla bolje kot kosilo, samo da ne bi tako presneto pihalo in mrznilo. Po počitku smo nadaljevali pot proti Lipovcu. Iz daljave so se zaslišale koračnice. Vaščani so nas pričakovali in kar naenkrat smo bili v Lipovcu. Krajanji so se potrudili in očistili vso vas, posebno pa še hišo, na katero smo pred leti vgradili spominsko ploščo narodnemu

heroju Dušanu Jerebu in soborcem, ki so padli istega dne pred štiridesetimi leti. Na hišah in drevesih so plapolale zastave. V Lipovec so prihajale delegacije s prapori borčevskih organizacij, iz Žužemberka pa je avtobus pripeljal šolsko mladino. Tako se nas je pred slovesnostjo zbralo v Lipovcu okoli 300.

Ura je bila 11, ko so pevci pevskega zbora Dušan Jereb iz Novega mesta pričeli slovesnost. Zapeli so Bilečanko, zatem pa je življenjsko pot narodnega heroja Dušana Jereba—Štefana orisal družbenopolitični delavec in prvoborec Brane Suhy. (Njegov govor objavljamo v celoti.)

Po uri zgodovine, ki so ji vsi pazljivo prisluhnili, so pevci zapeli še štiri pesmi: „Stoji tam v gori partizan“, „Prečuden cvet je v grapi črni“, „Kdo pa so ti mladi fantje“ in „Pesem o svobodi“. S temi pesmimi so pevci zajeli obdobje od zloglasne „obznane“ preko upora, bojev, trpljenja in zmag do svobode. Ko so pevci peli pesem „Prečuden cvet . . .“, so predstavniki ZZB NOV in mladina Novoteksa položili lovorov venec k spominski plošči.

S tem je bil prvi del spominske slovesnosti končan. Danilo Kovačič, kot pobudnik tega srečanja, se je v imenu organizatorja zahvalil vsem, ki so se udeležili spominske slovesnosti in povabil prisotne, da se udeležijo drugega dela slovesnosti, ki je bila ob 12. uri na Cviblu pri Žužemberku.

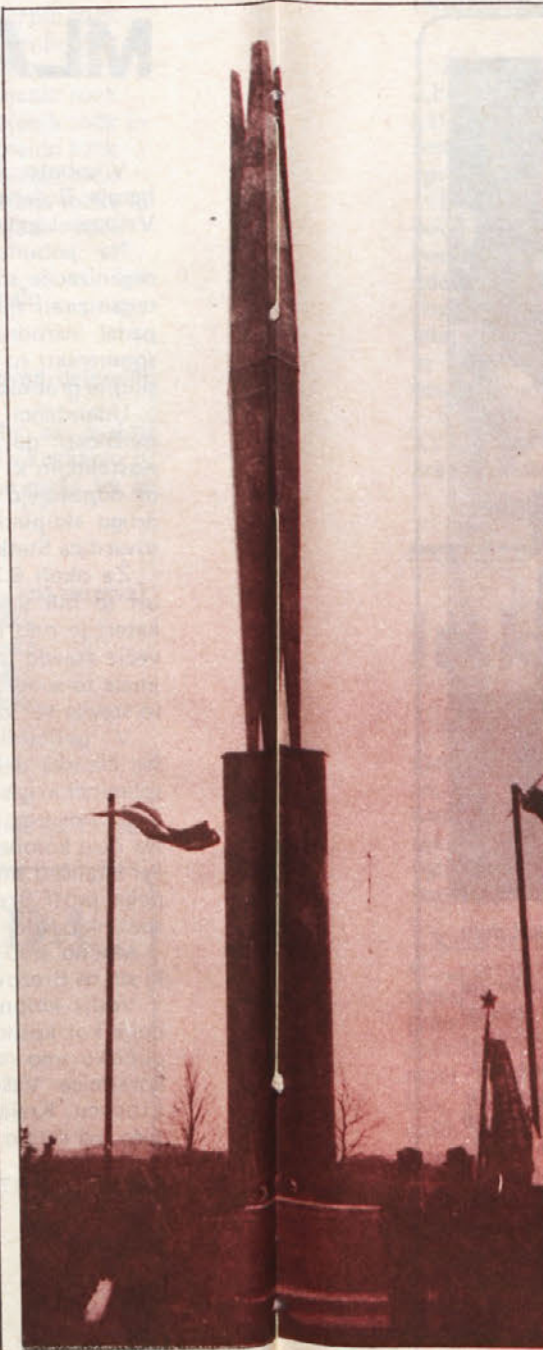
Po kratki vožnji smo ponovno razvili prapore, dvignili zastave na drogove, nato pa poslušali pesmi in recitacijo učencev osnovne šole Žužemberk. Delegacija delavcev Novoteksa je v imenu sindikata položila venec k spomeniku.

Po končani slovesnosti, ko smo se poklonili spominu padlim za svobodo, smo se odpeljali v Novo mesto.

Udeleženci pohoda, kakor tudi ostali, ki so se pripeljali na slovesnost v Veliki Lipovec in na Cvibel, so obujali spomine na čase našega boja, hkrati pa so preživeli nekaj koristnih ur v naravi. Naloga, prenašati tradicije našega boja na mlajše, je bila s tem opravljena, saj so se sestali pionirke in pionirji, mladinke in mladinci, člani CZ, TO in NZ, gasilci in planinci z aktivnimi in upokojenimi delavci udeleženci narodnoosvobodilnega boja.

DeKa

SLIKE S POHODA - SLIKE S POHODA
SLIKE S POHODA - SLIKE S POHODA
SLIKE S POHODA - SLIKE S POHODA
SLIKE S POHODA - SLIKE S POHODA
SLIKE S POHODA - SLIKE S POHODA
SLIKE S POHODA - SLIKE S POHODA

Čim bolj se odmika čas, čim bolj postaja naša revolucionarna preteklost zgodovina, tem bolj postaja pomembna nenehna prisotnost vseh važnejših dogajanj in velikih žrtev v narodnoosvobodilnem boju v zavesti mladih rodov, da bodo razumeli vse tisto, kar je zahtevala borba za svobodo, neodvisnost in enakopravnost jugoslovanskih narodov v socialistični Jugoslaviji.

K tej zavesti prispevajo poleg mnogih drugih dejavnikov nedvomno svoj delež tudi spomeniki in spominska znamenja, ki znova in znova spominjajo na posamezna dogajanja, ki so pomembna za razvoj narodnoosvobodilnega gibanja ali pa so posvečena posameznikom, ki so dali svoje življenje za zmago revolucije.

Narodni heroj Dušan Jereb—Štefan je odigral pomembno vlogo v političnem življenju Dolenjske med narodnoosvobodilnim bojem. Rodil se je 26. januarja 1908 v Ljubljani, pozneje pa je s starši živel v Slovenskih Konjicah. Gimnazijo je obiskoval najprej v Ptujju, zadnji dve leti pa v Kočevju. Nato je študiral veterino na Dunaju in v Zagrebu. V času svojega študija se je v stikih z naprednimi študenti drugih balkanskih narodov razvil v trdnega marksista in iskrenega revolucionarnega borca. Po diplomu sprva ni hotel stopiti v državno, ampak se je zaposlil v zasebni službi. Ob izbruhu španske državljanske vojne je odšel v Francijo, da bi se priključil španskim borcem proti fašizmu. Ker pa je težko zbolel, se je oral vrniti domov.

Kot občinski veterinarski inšpektor v Novem mestu je mnogo hodil po vaseh, revnim kmetom brezplačno zdravil živino in spoznaval vso bedo in trpljenje dolenjskega kmeta, vezanega v snope skrajno zaostalega kmetijstva. Vse svoje strokovno pa tudi teoretično in politično znanje je posvetil delavskemu človeku. Iskal je razne načine, kako bi pomagal dolenjskemu kmetu iz zaostalosti. V zavesti, da je za splošen napredek potrebna tudi višja izobrazba in kulturna raven, je kupoval knjige in jih nosil bolnikom v novomeško bolnišnico.

Takoj po kapitulaciji stare Jugoslavije je postal sekretar okrožnega komiteja KPS Novo mesto. S svojim delom je mnogo prispeval h krepitvi partijske organizacije na Dolenjskem. Organiziral je zbiranje orožja, ciklostilno tehniko, ki je razmnoževala razne letake in Slovenskega poročevalca, ter spodbujal ustanavljanje prvih borbenih skupin. Ker pa je okupator začel prihajati na sled njegovemu delu, se je

novembra 1941 umaknil v Ljubljano in tam nadaljeval delo kot član okrožnega komiteja KPS Ljubljana.

Ko je v letu 1942 nastalo prvo osvobodeno ozemlje na Dolenjskem, se je v juliju vrnil na Dolenjsko in postal sekretar okrožnega odbora OF Novo mesto. Ob odhodu iz Ljubljane je dejal: „Grem izvršit največjo dolžnost nas vseh, dolžnost borca.“ 18. decembra 1942 je postal sekretar poverjeništvu IO OF za Dolenjsko, ki ga je ustanovil izvršni odbor OF zaradi hitrejšega utrjevanja organizacijske mreže OF, ta namreč še ni bila v celoti prebolela udarcev italijanske ofenzive. Poleg tega je bilo potrebno ustanoviti še Protifašistično žensko zvezo in Zvezo slovenske mladine. Hkrati pa je CK KPS imenoval Dušana Jereba za svojega poverjenika za partijske organizacije vseh štirih okrožij dolenjskega poverjeništvu.

Z vso odločnostjo in požrtvovalnostjo je Dušan Jereb premagoval vse napore, ki mu jih je nalagalo politično delo širom po Dolenjski, z vedrostjo in pogumom je vlival vero aktivistom, borcem in delovnim ljudem Dolenjske, s svojo skromnostjo in tovarištvom pa je vzbujal pri vseh, ki so ga poznali, zaupanje in spoštovanje.

Ko se je 12. marca 1943 vračal s Trške gore proti Žužemberku, se je ustavil v vasi Veliki Lipovec, kjer je bila tedaj Jurčetova četa zapadnodolenjskega odreda z novodošliimi, še neoboroženimi borci iz Primorske in nekaterimi političnimi delavci. Italijani in belogardisti, ki so se bližali Velikemu Lipovcu iz Žužemberka, Straže in Mirne peči, so vas obkolili in jo nenadoma napadli. Četa se je umikala v dveh skupinah. Skupina, v kateri je bil Dušan Jereb, je bila pod stalnim sovražnikovim ognjem. Dušan Jereb je z nekaj borci kril umik skupine in v tej borbi skupaj s tovariši padel. Darovali so svoja življenja za to, da so drugi ostali živi in so lahko nadaljevali boj.

Dušan Jereb je bil svetel lik komunista, do zadnjega diha predan velikim idealom narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije, do zadnjega trenutka življenja zvestega interesom delovnega človeka. Za svoje delo, požrtvovalnost in junaštvo je bil 21. julija 1953 odlikovan z redom narodnega heroja.

Podoba Dušana Jereba—Štefana, delovnemu človeku predanega in junaškega komunista, bo za vedno ostala v spominu tistih, ki so ga poznali, mladim rodovom pa naj bo svetel vzor in zgled, kako se je treba boriti, vztrajati in žrtvovati v prizadevanjih za lepši jutrišnji dan.

Za uspešno pripravo in izpeljavo XVI – TEKSTILIAD V KEGLJANJU je zadolžen veččlanski organizacijski odbor, kateremu posreduje dipl. inž. Franc Kovačič. Odbor se pogosto sestaja in sprti rešuje vsa strokovna, tehnična in organizacijska vprašanja.

Delavci NOVOTEKSA čestitamo vsem regijskim prvacom, ki se bodo na XVI. TEKSTILIADI V KEGLJANJU 27., 28. in 29. maja borili za naslov republiškega prvaka. Priznanje gre torej vsem udeležencem, ki bodo pripomogli, da ob športni manifestaciji poglobljamo medsebojna spoznanja, prijateljstva in vezi, ki segajo v leta, ko se je porajala tekstilna industrija. Dokaz, da si prizadevamo in želimo ohraniti tradicijo, je letošnja tekstiliada, ki naj bo v veselje in ponos našim predhodnikom in spodbuda naslednikom.

S temi razmišljanji izrekamo dobrodošlico vsem udeležencem XVI. TEKSTILIAD V KEGLJANJU. Želimo, da bi se med nami prijetno počutili.

DeKa

In kaj menite vi?

Na seji koordinacijskega organa delovne organizacije smo se med drugim pogovarjali o uspešnosti in težavah poslovanja v I. trimesečju ter o varnostno politični situaciji Novoteksa.

Kolikor toliko uspešno smo se „pretokli“ skozi prvo trimesečje. Velike zasluge ima prizadevanje delavcev, ki so bili zadolženi za preskrbo s surovinami in drugim repromaterialom, proizvodnjo ter plasiranje naših izdelkov na domačem in tujem trgu.

Vnaprej ne kaže dosti bolje, zavedamo se, da od zunaj nimamo kaj pričakovati, da je le od naših rok in naših prizadevanj odvisno, kako bomo delali vnaprej. Storititi moramo prav vse, da se bodo stroji vrteli in da bodo naši izdelki takšni, da bodo šli v promet, da ne bodo obležali in povečevali zalog v skladiščih gotovih izdelkov. Na del težav, ki spremljajo naše gospodarstvo v celoti, nimamo nikakršnega vpliva – del težav pa je tudi takih, da jih lahko odpravimo s prizadevnejšim delom, sodelovanjem ter spoštovanjem in doslednim izvrševanjem dogovorjenih nalog in rokov.

So nekatere stvari, ki nas močno motijo in zmanjšujejo prizadevanja večine delavcev, ki se vsakodnevno trudijo za boljše odnose, produktivnost, tovarništvo, kvaliteto in varnost. Zato je prav, da opozarjamo stalno in vsakogar, da se mora vživeti v dogovorjene okvire in norme. Tu pa smo že pri varnostno politični situaciji pri nas.

Naša prva naloga je, da čuvamo in varujemo družbena sredstva, ki so nam zaupana.

Zavedati se moramo, da protipožarna preventiva ne more biti učinkovita, če bomo kar naprej kadili po obratih in še kje, kjer ni priporočljivo zaradi lahko vnetljivih materialov, če bomo kar naprej na skrivaj vklapljali kuhalnike in grelce. Predpisi, na primer tisti da se v obratu ne sme variti brez navzočnosti usposobljenega gasilca in podobni, so zato, da jih spoštujemo. Neupoštevanje predpisov o požarni preventivi je do danes naredilo neprecenljivo materialno škodo. Statistike povedo, da je 80% vseh požarov zakrivil človek zaradi neznanja, nespoštovanja varnostnih predpisov, malomarnosti ali nepazljivosti.

Tudi odtujevanje družbene imovine (gotovi izdelki, repro material, orodja, embalaža) je v zadnjem času kar preveč. Uničenje ali poškodovanje naprav v delovnih prostorih, garderobah in sanitarijah ter pisanje raznih gesel, pesniških sporočil in podobnega na vratih in zidovih ne sodi v karakteristiko delavca v združenem delu. Opozoriti vas moramo, da večino storilcev odkrijejo s pomočjo organov varnosti in pregona. Kako jim je pri duši, ko pride miličnik?

Na koncu še nekaj vrstic o naši delovni disciplini. Z njo se na žalost ne moremo pohvaliti – predčasno zapuščanje delovnega mesta in zamujanje na delo, izhodi med delom po osebnih opravkih z ali brez dovolilnice so za nekatere kar

vsakodnevna praksa. Menim, da bi vse to morali zmanjšati na neko razumno mero, če že ne popolnoma odpravili.

Nekaterim delavcem je nerodno po normalni poti mimo vratarja, skačejo preko ograje. Ob tem ne smemo pozabiti še na vnašanje alkohola v delovne prostore. Pogosto gre alkohol tudi legalno mimo vratarja. Alkohol je pogosto vzrok za druge prekrške, da ne govorimo o delovnem učinku, kvaliteti dela in možnosti okvar na delovnih sredstvih in ne nazadnje nesreč pri delu.

Precej slabosti se je nakopičilo v medsebojnih odnosih, odnosih do dela, strojev in naprav. Malo več tovarništva, ponosa in čuta pripadnosti Novoteksu – pa bo manj delovnih prekrškov in precejšen prispevek k lepšemu in učinkovitejšemu delu. Posameznike, ki se ne bodo hoteli ali mogli prilagoditi, bomo prilagajali delu s strožimi disciplinskimi ukrepi ali pa tudi odstranili z dela.

IVAN IVKOVIČ

Letni občni zbor OO ZS DSSS delovne organizacije Novoteks

23. februarja letos, je bil občni zbor sindikata DSSS. Po izvolitvi organov občnega zbora in sprejetju dnevnega reda je predsednik osnovne organizacije podal poročilo o delu sindikata organizacije DSSS v letu 1982.

Dejal je, da je bilo leto 1982 izredno težavno. Veliko je bilo naporov združenega dela za boljše gospodarjenje, poudarek je bil na večjem izvozu. Svetovna gospodarska kriza je bila najbolj izrazita ravno v letu 1982, kar nam pove, da bo težko tudi leto 1983.

IO OO ZS DSSS je že v začetku leta 1982 sklical predkongresno konferenco za volitve delegatov v samoupravne organe in samoupravne interesne skupnosti. Srečavali smo se s težavami glede sestave delegacij. Na področju uveljavljanja delitve po delu in rezultatih dela smo zlasti ob periodičnih obračunih veliko pozornosti posvetili pridobivanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Prav tako so nas zanimali novi pogoji gospodarjenja, predvsem izvoz in podatki o doseganju periodičnih planov. Proti koncu 1982. leta smo se veliko ukvarjali z novim delovnim časom, kar je povzročila velike preglavice.

V decembru smo prešli na novi delovni čas, delali smo od 7,30 oziroma 8,00 ure do 15,30 oziroma 16,00 ure. V pol meseca smo ugotovili, da čas ni primeren za večino zaposlenih delavcev v skupnih službah. Tako smo s 15. januarjem prešli na spremenjen delovni čas, in sicer od 7,00 oziroma 8,00 ure do 15,00 oziroma 16,00 ure. Tako so delavci dobili boljše pogoje za prevoze na delo in z dela.

Proti koncu leta je bilo potrebno izvesti referendum o dopolnitvah in spremembah samoupravnih splošnih aktov. Priprave na referendum so potekale po ustaljenem načinu. Potrebno je bilo sklicati zbor delovnih ljudi. Sklicali smo ga enkrat in zaradi nepovezave sindikata in poslovnega organa še enkrat. Kljub razlagam, ki pa niso bile dovolj argumentirane in popolne, referendum ni uspel.

Vse leto smo se vključevali v delo disciplinske komisije, proučili smo in dajali naša mnenja o disciplinskih postopkih, zoper delavce DSSS.

Aktivno smo sodelovali s komisijo za kulturno dejavnost pri raznih proslavah. Zlasti ob praznikih, ko je bilo potrebno organizirati svečanost ob kulturnem programu. Organizirali smo sindikalni izlet na Plitvička jezera in v spominski park Petrove gore. Sodelovali smo pri vseh delovnih akcijah. Rekreaciji delavcev in športu smo skupaj s komisijo za rekreacijo in šport namenili veliko pozornost, zavzemali smo se za še večjo množičnost na tem področju.

Verjetno je še nekaj stvari, katerim smo v preteklem letu namenili premalo pozornosti. V letu 1983 jih bomo skušali odpraviti oziroma jim nameniti več pozornosti.

Iz finančnega poročila je bilo razvidno, da je OO ZS DSSS imela v letu 1982 na voljo 278.185,30 dinarjev. Največja postavka je bila članarina. Od tega denarja smo porabili 243.900,00 dinarjev. Največja postavka med odhodki je bila 204.094,75 dinarjev. Ta denar je bil porabljen za uresničevanje sindikalnih nalog, za sindikalni

(Nadaljevanje na 16. str.)

(Nadaljevanje s 15. str.)

izlet, kulturne in športnorekreativne prireditve, vence ob smrti naših članov ter darila. Za prenos v letošnje leto je ostalo 34.285,90 dinarjev.

Po poročilu nadzornega odbora, ki je ugotovil, da je blagajniško poslovanje potekalo po predpisih, se je razvila razprava. Na osnovi razprave ter na podlagi stališč in usmeritev 10. kongresa Zveze sindikatov SR Slovenije je bil sprejet program dela za leto 1983. Objavljamo ga v celoti.

PROGRAM DELA OO ZS DSSS ZA LETO 1983

Program dela osnovne naloge poudarja predvsem tiste naloge, ki izhajajo iz pereče družbene problematike.

— Naša stalna naloga v letu 1983 bo sprotno ocenjevanje razmer med članstvom oziroma med delavci v DSSS, zato da bi sproti reagirali, da ne bi bili iznenadeni, zato, da bi pravilno dojel dimenzije problemov.

— Razširiti je potrebno aktivnost ter jo prenesti iz vodstva na članstvo. Aktualni politični trenutek zahteva akcijo, mobilizacijo celotnega sindikalnega aktiva, vseh aktivistov, med njimi še posebej komunistov, ki bi se morali posebej sestati in oceniti svoje delo in naloge. Zlasti je potrebna aktivnost v boju proti razbijaški tezi, češ da so klice naše nestabilnosti v samoupravljanju, v tem, da odločajo delavci.

— Skrbeti je treba, da bo razpolaganje in stvarno odločanje delavcev o dohodku prisotno bolj kot je bilo do sedaj. Ravno tako se mora uveljavljati delitev OD po rezultatih živenga in minulega dela, to pa naj bi bila univerzalna podlaga urejanja odnosov med ljudmi in skupnostmi.

— Potrebno bo stabilizirati medsebojne odnose na bazi dogovarjanja in sporazumevanja, uveljavljati avtoriteto samoupravljanja, samoupravne naloge nadzora in samoupravne kontrole.

— V bodoče se moramo organizirati tako, da bomo to, kar je kongres postavil, resnično uresničevali. Ne bi se smelo zgoditi, da bi imeli kongresne naloge zapisane, po drugi strani pa bi imeli telesa, ki bodo na novo ali čisto drugače opredeljevala in programirala neka stvari.

V našem okolju moramo stalno, zlasti pa ob periodičnih obračunih posvetiti večjo po-

zornost problemu izgub, če bodo nastale. Razpravljati bo treba o doseganju in nedoseganju izvoza, skladnosti ali neskladnosti osebnih dohodkov in vseh drugih oblikah porabe s čistim dohodkom.

Nadaljevati je treba politiko boljšega nagrajevanja po delu, to je proizvodnega dela in boljšega nagrajevanja kreativnih kadrov.

— Kreativen ni vsak inženir, tehnik. Kreativen je tisti, ki dela na razvojnih vprašanjih, ali tisti, ki organizira proizvodnjo. Pozitivne razlike, ki so nastale oziroma začele nastajati glede nagrajevanja delavcev v proizvodnji in glede nagrajevanja delavcev v administraciji, moramo še bolj poudariti in razvijati naprej. V tem trenutku ne smemo iti preko okvirjev, ki jih daje čisti dohodek.

Ob obravnavi mesečnih, periodičnih in zaključnega računa ter sprejemanju planskih dokumentov je treba zagotoviti absolutno prioriteto izvozu in proizvodnji za izvoz.

— Začeti moramo govoriti o stabilizaciji tudi v sindikatih družbenih dejavnosti in ne samo v proizvodnji. Iz tega sledi, da naj breme stabilizacije nosimo vsi, da nihče nima monopola nad delovnim mestom. Načelo delitve po delu mora veljati za vse subjekte v naši družbi, do kraja moramo uveljavljati avtoriteto dela in oblast dela, da bo pri nas toliko svobode in enakopravnosti kolikor bo odgovornosti. Nadalje moramo uveljaviti domače znanje in domačo tehnologijo in s tem tudi zmanjšati družbeno režijo na optimalno raven. Razmišljati moramo začeti tudi o skrajšanju delovnega časa v kombinaciji s povečanjem produktivnosti dela itd.

— Na področju kulture bomo spodbujali razvoj vseh oblik množičnega kulturnega delovanja delavcev po program kulturne komisije. Ravno tako bomo spodbujali delo komisije za rekreacijo in šport ter množično organiziranje letnega in zimskega oddiha delavcev v počitniških domovih in prikolih Novoteksa.

— Nadaljevali bomo s Titovo pobudo o kolektivnem vodenju, delu in odgovornosti ter stremeli za še večjo demokratizacijo odnosov pri delu v sindikatu. Vsak član IO OO ZS bo zadolžen in odgovoren za določeno področje, s čimer bomo dosegli tudi večjo raven učinkovitosti pri delu v izvršnem odboru in v sindikalnih skupinah.

Glede informiranja smo še

premalo aktivni, v našem glasilu je potrebno vsak mesec podati informacijo o delu IO OO ZS DSSS.

— Aktivno bomo sodelo-

Izhodišča za akcijo NNNP 83

Aktivnosti, povezane z akcijo NNNP, izvajamo že od leta 1979. V tem času se je predvsem okrepila zavest, da sta obramba in samozaščita sestavni del življenja in dela vseh naših delovnih ljudi in občanov. Uspešnost večine akcij in izvedenih vaj dokazuje, da so se v njihovo pripravo in izvedbo vključili družbenopolitične organizacije in neposredni nosilci posameznih aktivnosti. Pri tem je še zlasti pomembno, da se je usposabljal na sto tisoče občanov in delavcev v KS in tozdih, svojo strokovno usposobljenost pa so preverjali in dopolnjevali tudi ustrezne službe in državni organi.

V prvih dveh letih je bila akcija NNNP usmerjena predvsem v obrambno usposabljanje za vodenje oboroženega odpora proti morebitnemu agresorju. Lani pa smo težišče prenesli na aktivnosti za potrebe družbene samozaščite. V letu 1982 je bil zato poudarek akcije NNNP na osveščanju in aktiviranju delovnih ljudi ter odgovornih družbenih dejavnikov in ustreznih služb pri doseganju večje varnosti v cestnem prometu, zagotavljanju večje požarne varnosti, naporom za hitrejši razvoj in usposabljanje narodne zaščite ter zagotavljanju večje učinkovitosti civilne zaščite v temeljnih bivalnih in delovnih okoliših.

V načelu smo z doseženimi rezultati pri uresničevanju začrtanih akcij NNNP lahko zadovoljni. Ker posamezne vaje največkrat dokaj dolgo in vsestransko pripravljajo, tudi uspehi ne izostanejo. Analize navadno pokažejo, da so udeleženci dobro in celo zelo dobro opravili posamezne aktivnosti in obveznosti, ki smo jih zastavili v pripravljenih načrtih. Kljub temu pa se nam v praksi (v resničnem življenju) še vse prevečkrat dogaja, da nas stvari

presenetijo, da ne ukrepamo pravočasno in dovolj odgovorno.

Izkušnje, ki si jih pridobivamo na vajah, bomo zato morali v prihodnje bolj načrtno, dosledno in odgovorno uporabljati tudi pri vsakodnevnem delu, ravnanju in obnašanju. Ne moremo se zadovoljevati le z rezultati, doseženimi na vajah.

vali v prizadevanju sindikatov na področju socialne politike, minimalnih standardov, zajamčenih OD in socialne varnosti delavcev.

Ni dovolj, da smo usposobljeni in pripravljeni hitro in učinkovito ukrepati ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah (torej po dogodku, ko je do družbene škode že prišlo) ter izrečevali slabosti in za odpravljanje nastalih posledic in škode. Storitni moramo več. Samozaščitno se moramo organizirati in usposabljeni zlasti tako, da bomo v vsakodnevnem življenju pravočasno in učinkovito preprečevali slabosti, napake, nepravilnosti in zlorabe, ki lahko pomenijo ogrožanje zasebnega in družbenega premoženja in s tem tudi sistema socialističnega samoupravljanja in njegovih pridobitev. Gre torej za takšno preventivno oziroma samozaščitno ravnanje, ki bo vsestransko onemogočalo kakršnokoli delovanje, ki ni v skladu z načeli in cilji razvoja socialistične samoupravne družbe. Le tako bomo neposredno prispevali k ustvarjanju in krepitvi dobrih varnostnih razmer.

Akcija NNNP vse bolj prerašča v trajno sestavino vsesplošnega uresničevanja koncepta splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Njena največja vrednost je predvsem v stalnih naporih in prizadevanjih za usposabljanje in pripravljeno čim širšega kroga delovnih ljudi in občanov za potrebe obrambe in samozaščite. Istočasno pa aktivnosti v zvezi z akcijo NNNP pomenijo tudi zavzeto udeležbo družbenopolitičnih organizacij in drugih odgovornih dejavnikov v procesu podružbljanja vseh sestavin SLO in DS. V tem smislu je akcija „Nič nas ne sme presenetiti“ dosegla svoj namen in jo velja razvijati in bogatiti tudi v prihodnje.

Tudi v letu 1983 se bomo vsestransko prizadevali za nadaljnji razvoj in uresničevanje koncepta SLO in DS. V ta namen bomo predvsem spodbujali in načrtovali tiste aktivnosti, ki pomenijo stalno krepitev samozaščitne zavesti in usposabljanje za uresničevanje praktičnih vidikov samozaščitne dejavnosti. Temeljni poudarek v akciji NNNP bo zato namenjen še bolj načrtni preventivni dejavnosti za preprečevanje vseh možnih oblik povzročanja in nastajanja družbene škode. Pri tem nam bodo kot podlaga

služili dokumenti kongresov ZK ter novi zvezni in republiški zakon o SLO in DS.

Bistven in najširši poudarek akcije NNNP v letu 1983 (kar pomeni kontinuiteto in nadaljevanje usmeritev iz leta 1982) bo zato veljal takšnemu preventivnemu organiziranju in delovanju, ki bo že v kali onemogočilo in preprečevalo vsakršno družbeno škodljivo ali sovražno dejanje. V slehernem okolju se moramo torej obnašati in delovati tako, da bomo ustvarjali najširše družbenoekonomske in samoupravne ter varnostne razmere, da ne bo prihajalo do dejanj, ki bi lahko kakorkoli ogrožala varnost ljudi, družbeno in osebno premoženje ter sistem in vrednote socialističnega samoupravljanja. Prav zato morata družbena samozaščita in akcija NNNP postati široko ljudsko gibanje, način razmišljanja in življenja, vsakodnevna praksa vsakogar in vseh skupaj.

V letu 1983 bomo zato nadaljevali pred letom dni zastavljene in začete preventivno-samozaščitne aktivnosti in jih skušali razširiti še na nekatera druga področja. Konkretna pozornost in skrb pa bo namenjena predvsem:

- a) nadaljnemu razvoju in usposabljanju narodne zaščite;
- b) razvoju in krepitvi civilne zaščite;
- c) doseganju večje prometne varnosti;
- d) zagotavljanju večje požarne varnosti in
- e) izboljšanju zaščite in varnosti pri delu.

Poudarke in naloge pod a, b, c in d smo zastavili in uresničevali že v letu 1982. Toda ker je skrb za večjo prometno in požarno varnost (razmere se v letu 1982 niso bistveno spre-

nile in izboljšale) vsakodnevna potreba, razvoj in usposabljanje narodne zaščite in civilne zaščite pa stalna naloga, samo se odločili, da z akcijo v tej smeri nadaljujemo tudi v letu 1983. Tako bomo ustvarjali možnosti, da na teh področjih trajno izboljšamo in okrepimo samozaščitno zavest, varnostno kulturo in praktično ravnanje.

V akciji NNNP smo to pot postavili na prvo mesto skrb za nadaljnji razvoj narodne zaščite. Ugotavljamo namreč, da na tem področju nismo ustrezno napredovali. Pojavljajo se zlasti nekateri problemi v zvezi z vsebino in načinom usposabljanja narodne zaščite. Zato je nujno čimprej (v skladu z novim zakonom o SLO in DS)

razmisliti in pripraviti potrebne smernice ter se tako načrtno (v okviru celovitega obrambno-samozaščitnega usposabljanja) lotiti realizacije sprejetih usmeritev in nalog.

Akcijo NNNP in s tem okrepljeno samozaščitno aktivnost pa smo letos razširili še na področje zaščite pri delu. Z zaščito pri delu ne moremo biti zadovoljni. Število nesreč na delu iz leta v leto narašča. Pri tem prihaja do človeških žrtev in precejšnje materialne škode. Zato je nujno, da z organizirano družbeno akcijo okrepimo samozaščitno disciplino na delovnem mestu, ustrezne službe v tozdih (združenem delu) pa kar najbolj usposobimo za odgovorno opravljanje vseh potrebnih preventivnih opravil.

Akcija NNNP mora prispevati tudi k nadaljnemu idejno-političnemu osveščanju in praktičnemu usposabljanju delovnih ljudi in občanov. Posebno pozornost moramo nameniti izobraževanju prebivalstva, zlasti mladine in žensk, saj z doseženimi rezultati na tem področju se morajo bolj kot doslej vključiti tudi sredstva obveščanja in izobraževalne institucije.

DARKO KASTELIC

Delo socialne komisije v letu 1982

V preteklem letu je bila formirana socialna komisija po tozdih. Sredstva za delo komisije so bila odobrena v planu skupne porabe.

V marcu in aprilu 1982 je skupaj s sindikatom organizirala 7-dnevno okrevanje za 31. delavcev naše DO v Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah.

Skupaj s komisijo za rekreacijo in šport smo v aprilu prvič organizirali korektivno gimnastiko v Dolenjskih Toplicah pod vodstvom fizioterapevte. Obiskovali so jo delovni invalidi in delavci, ki imajo težave s hrbtenico. Korektivna gimnastika je bila v aprilu in maju ter v oktobru, novembru in decembru, enkrat tedensko po eno uro.

V avgustu smo s komisijo za rekreacijo in šport organizirali 10-dnevno taborjenje otrok naših delavcev na Valeti nad Portorožem. Kolonije se je udeležilo 45 otrok delavcev novomeških tozdov in 7 otrok delavcev iz Predilnice Metlika.

Socialna komisija je obravnavala tudi socialno ogrožene družine in jim nudila enkratne denarne pomoči. Trem otrokom iz socialno ogroženih družin smo plačali celoten znesek počitniškega taborjenja, plačali elektriko delavki iz tozda Tkanina, nudili enkratno denarno pomoč pri nakupu zdravil v tujini itd.

Ker je v tozdu Konfekcija konec leta ostal denar, smo se odločili, da obdarujemo otroke samohranilcev. Otroci so dobili paket dedka Mraza s sladkarijami in igračkami, ki so bile primerne otrokovi starosti.

Smatram, da je bilo delo komisij tozdov iz Novega mesta uspešno. Tudi v letošnjem letu imamo načrte, da nadaljujemo z delom v okviru danih možnosti.

VANDA ERPE

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

Sodelujte v
glasilo svoje
delovne
organizacije!

AKTIV R K
NOVOTEKS

HVALA ZA ŽIVLJENJE
TEBI, KI SI DAL
KRI IZ ŽIL
DEL SEBE SAMEGA.

V PRVEM TRIMESEČJU DAROVALI KRI

PREDILNICA NOVO MESTO

Anica Standekar (doslej že 24-krat), Jožica Florjančič, Cvetka Tomšič (28), Mirko Bajec (14), Slavka Mohar (6), Mile Rajak (32), Brane Mitag (32), Angelca Lindič (9), Zvonko Jelič (2), Jožefa Franko (7), Franc Franko (25), Vida Šenica (27), Branko Malešič (16), Anton Lukše (30), Franc Nadu (37), Miha Podboršek (1).

PRIPRAVA

Franc Sluga (23), Slavka Cujnik (14), Marija Dobovičnik (11), Fatima Džananović (7), Anton Zajc (6), Stane Krivic (4), Rajko Petan (27), Avgust Poglajen (18), Jože Marn (24), Martin Plantan (42), Alojz Kristan (33), Zdenko Ban (4), Franc Iljaž (34), Milan Radovanović (17), Karolina Barbič (24).

TKALNICA

Stane Makše (3), Rudi Redek (24), Drago Vaupotič (18), Franc Božič (10), Janez Rudman (6), Jože Gorenc (7), Dušanka Bubalo (7), Franc Luzar (15), Ivan Jakše (21), Janja Krhač (22), Martin Mežnar (6), Ivanka Smalc (23), Justi Damjanović (21), Nevenka Korasa (2), Milan Teropšič (13), Silva Selak (1), Ivan Radoš (47), Draga Nedelko (13), Jože Erlah (18).

OPLEMENITILNICA

Dušan Vasič (30), Ana Bratkovič (2), Slavko Teinovič (1), Ljubo Klanščak (11), Vesna Jerič (13), Fikreta Mahajlovič

(2), Majda Fideršek (16), Mihaela Eržen (1), Martin Lokar (3), Vera Jarc (15), Milka Stevanović (1), Miha Irt (14), Ana Osolnik (13), Katica Lekeš (1), Milenka Maletič (2), Marija Pavlin (10), Ana Špringer (23), Milka Božič (26), Anica Željko (15), Ana Kralj (29), Jožefa Jakše (17), Avgušтина Stipič (28), Breda Jakše (6), Cirila Udovč (11), Darinka Eršte (3), Alojz Matko (6), Rudi Zupan (42), Marija Pavlič (18), Janez Rozman (9), Jožica Mlakar (16), Mihaela Turk (12), Jožefa Murn (21), Anica Kužnik (7), Marija Prešeren (14), Zamida Angelca (7), Marija Medic (2), Martin Kozjan (39), Tilka Košir (6), Štefka Kastelic (5), Ana Grešak (4), Magda Zupančič (25).

INVESTICIJSKO-VZDRŽEVALNI SEKTOR

Ludvik Lužar (8), Martin Može (29), Franc Kovšca (17), Alojz Kavšček (29), Božo Čavlovič (18).

SKUPNE SLUŽBE TOZDA TKANINA

Rihard Resnik (24), Marjeta Špehar (2), Ivan Staniša (9).

KONFEKCIJA I NOVO MESTO

Jože Smrekar (42), Jožefa Ljubi (11), Jože Vrščaj (40), Boža Grabljevic (9), Pavla Drenik (16), Milan Močnik (23), Jože Smrekar (43), Rudi Gazvoda (13), Jože Rozman (23), Marija Drašler (4), Zdenka Bokan (1), Jože Mišmaš (41), Danica Fink (14), Anica Hafner (3).

PREDILNICA METLIKA

Marija Slanc, Marica Hribljan (3).

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Ivan Bele (5), Tine Filip (22), Valentin Levstik (24), Danilo Kovačič (74), Slavica Rapuš (2), Stanko Anžlovar (22), Martina Zorčič (2).

MILENA MAVSAR

1953
1983

SVETOVNI DAN ZDRAVJA: Zdravje vse do leta 2000! Odštevanje se je začelo!

Samo 17 let je še do leta 2000, ko bo potekel rok svetovne akcije ZDRAVJE VSEM DO LETA 2000. Države, članice Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), so se obvezale, da bodo s skupnimi prizadevanji omogočile vsem ljudem kjerkoli na svetu vsaj takšno stopnjo zdravstvenega stanja, da bi bili sposobni plodno delati in se dejavno

udeleževati v družbenem življenju skupnosti, v kateri živijo.

Države članice SZO pa niso sestavljene samo iz vlad. Vlade so sicer res odgovorne za zdravje ljudi, vendar pa imajo tudi ljudje pravico in dolžnost, da aktivno ohranjajo svoje lastno zdravje ter da skrbijo zase, kadar so bolni. To dolžnost imajo tudi do svojih družin, sodelavcev in sosedov.

Na kakšne ljudi mislim pri tem? Mislim na ljudi vseh poklicev in položajev. Vsi se lahko borijo za spremembe, ki koristijo zdravju – navadni državljanji, ki opravljajo svoje delo v vaseh in mestih, se zbirajo v družinah in skupnostih, se združujejo v vse oblike socialnih in političnih skupin, izobraževalnih in raziskovalnih ustanov, nevladnih organizacij in strokovnih združenj. Tudi zdravstveni delavci so del ljudi; in prav tako drugi, ki so odgovorni za svoje skupnosti, na primer državni in verski voditelji, učitelji, sodniki, družbeni in socialni delavci. Brez požrtvovalnega sodelovanja ljudi se bo naš skupni cilj

ZDRAVJE VSEM DO LETA 2000 nenehno odmikal.

Da pa bi ljudje lahko pametno ravnali, morajo vedeti, kaj zdravje sploh je. In dolžnost tistih, ki so zdravstveno izobraženi, je da svoje znanje delijo z drugimi. Minili so časi, ko je bila skrb za zdravje posebna pravica vsevednih posameznikov, ki so skrivali svoje poklicne skrivnosti in so jih le po koščkih dajali nevednim, nedeljavnim bolnikom, ki so v vrstah čakali na miloščino. Pouk o najpomembnejših vprašanih zdravja ter o metodah za preprečevanje bolezni in njihovo obvladovanje je dobil prednost pred ostalimi bistvenimi prvinami osnovnega zdravstve-

nega varstva prav zato, da bi tako omogočili splošno razumevanje zdravja.

Kaj lahko ljudje storijo za svoje zdravje? Med drugim lahko na primer kot posamezniki ali pa v skupni akciji poskrbijo za to, da imajo dovolj in pravilno prehrano. Lahko se zberejo, da čim bolj izkoristijo vso pitno vodo, ki je na voljo, ali pa jo napravijo uporabno, tako da jo zavarujejo pred onesnaževanjem. Lahko vztrajajo na sprejemljivem higijenskem standardu v domovih in njihovi neposredni okolici, na tržnicah in v trgovinah, v šolah, v tovarnah, v jedilnicah in restavracijah. Lahko se naučijo načrtovati zaželeno otroke, tako da lahko vsakemu izmed njih zagotovijo vse možnosti za preživetje, primerno izobrazbo in zadovoljivo kakovost življenja.

Ženske si lahko med seboj pomagajo, da med nosečnostjo in dojenjem ostanejo zdrave in – če je potrebno – pri tem poiščejo nasvet pri zdravstvenih delavcih. Starši se lahko naučijo vzgajati otroka k zdravemu načinu življenja, jih negujejo, če dobijo drisko ali okužbo dihal, ter poskrbijo, da so otroci cepljeni proti najpogostejšim nalezljivim boleznim, za katere njihova skupnost lahko zagotovi cepljenje. Starši se lahko naučijo tudi, da prepoznajo tiste resnejše spremembe zdravja, ki zahtevajo strokovno pomoč zdravstvenih delavcev.

Skupnosti se lahko s pomočjo in pod vodstvom zdravstvenih delavcev začnejo boriti proti takšnim boleznim, ko so malarija in druge parazitarne bolezni, na primer tako, da organizirajo razprševanje insekticidov ter nadzor nad mrčesom in drugimi prenašalci bolezni, kot so na primer podgane in polži. Matere in očetje lahko zagotovijo otrokom zdravila, ki jih potrebujejo za preprečevanje in zdravljenje malarije, ter poskrbijo za to, da so njihovi ostareli starši ali onemogli deležni potrebne nege, ki jo sami niso zmožni. Skupnosti lahko

poskrbijo, da se otroci naučijo v šolah osnovne prve pomoči in osnovne nege pri lažjih boleznih. Skupnosti se lahko zavamejo tudi za to, da jim – v skladu s političnimi, družbenimi in upravnimi postopki države – preskrbijo nujno potrebna zdravila po dostopni ceni.

Nikar ne mislite, da se vse to nanaša samo na ljudi iz dežel v razvoju! Nasprotno, prav ljudje v bogatejših deželah, ki jim je večinoma bila omogočena ustrezna izobrazba, se morajo zavedati svoje odgovornosti za lastno zdravje in zdravje skupnosti, v kateri živijo. Zato morajo pametno jesti, zmerno piti, nič kaditi, previdno voziti, se dovolj gibati, se naučiti živeti v stresih mestnega življenja ter si pri tem pomagati drug drugemu.

Za vzgojo k bolj zdravemu načinu življenja sta potrebna pripravljenost in sposobnost vzpostavljanja medsebojnih stikov (komuniciranja). Ne bi smeli več samo dajati informacij o tem, kaj je potrebno za zdravje in kaj je treba storiti, kadar se zdravje začne slabšati. Moremo in moramo doseči tudi povečevanje prizadevanj posameznikov in skupnosti za boljše zdravje. Učinkoviti medsebojni stiki in tvorno sodelovanje bodo pripomogli k večji pripravljenosti za skrb za zdravje, le-ta pa bo spet izboljšala sodelovanje.

Potreben je tudi stalen tok informacij, vendar ne samo v pisani besedi, bodisi enkrat letno za svetovni dan zdravja ali pa v krajevnih, nacionalnih in mednarodnih časopisih in revijah, ampak tudi v pogovorih, skupinskih razpravah, po radiu ali televiziji, v tovarniških glasilih, v zabavnih stripih, igrah, filmih, popevkih in podobno. Takšno obveščanje pa bi moralo potekati v družinah, šolah, tovarnah, pisarnah, na univerzah, v družbenih in verskih skupnostih, sindikatih, političnih strankah in sploh povsod tam, kjer se ljudje srečujejo.

Nujna poslanica, ki bi jo rad posredoval za svetovni dan zdravja, 7. april 1983, pa je ta: **LE „VSI LJUDJE IMAJO MOČ, DA SI PRIZADEVAJO ZA ZDRAVJE: ČAS ZA TO PRIZADEVANJE PA JE SEDAJ!“**

Odštevanje v naši svetovni akciji ZDRAVJE VSEM DO LETA 2000! se je namreč že začelo!

Poslanica dr. H. Mahlerja, glavnega ravnatelja Svetovne zdravstvene organizacije za svetovni dan zdravja.

DOPIŠUJTE
V GLASILO
NOVOTEKS

DOPIŠUJTE
V GLASILO
NOVOTEKS

Gasilem Novoteksa hvala!

Kot vsako leto smo upokojeni gasilci Novoteksa bili tudi letos prijetno presenečeni, ko smo dobili vabilo za gasilski občni zbor, katerega so imeli gasilci Novoteksa. Lepo je človeku pri srcu, ko spoznaš, da si še vedno enakovreden član društva, čeravno si že v pokoju. Na nas Novoteksovi gasilci ne pozabijo. Za gasilske veterane so celo pripravili spominske plakete, katere podeljuje Gasilska zveza Slovenije.

Kako je bilo lepo videti nas, upokojene gasilce, in člane pionirskega društva Mladi gasilec iz osnovne šole v Bršljinu, in to uniformirane. Vodstvo društva misli na najstarejše in na najmlajše gasilce. IGD Novoteks je tudi pokrovitelj društva Mladi gasilec, člane strokovno vzgaja in opremlja z gasilskim orodjem in opremo. Z velikim zadovoljstvom smo poslušali njihov obračun dela za leto 1982, saj so s svojimi prizadevanji imeli velike uspehe na področju požarnega varstva.

Vsi upokojeni gasilci, ki smo bili prisotni na občnem zboru, se iskreno zahvaljujemo za povabilo in topel sprejem in gasilem želimo še dobrih uspehov pri humanem delu.

ALOJZ BLAŽIČ

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Sodelujte v
glasilu svoje
delovne
organizacije!

Gasilci Novoteksa v službi ljudstva

Občni zbor IGD Novoteks

V nedeljo, 20. marca 1983, so se člani industrijskega gasilskega društva Novoteks Novo mesto s predstavniki drugih društev in organizacij zbrali na rednem letnem občnem zboru.

Občnega zbora se je udeležilo 40 članic in članov društva, poleg glavnega direktorja DO Stanislava Pavlina so se ga udeležili še povabljeni predstavniki iz IGD Krke, Železnice, Novolesa, Predilnice Metlika, Varteksa iz Varaždina, gasilskega društva Kamence, Prečna, Šmihel, požarni inšpektor, poveljnik gasilske enote JLA iz Bršljina, predstavniki občinske gasilske zveze, sisa za varstvo pred požari, krajevne skupnosti Bršljin, osnovne šole v Bršljinu, gasilskega društva Sobotenci in pionirska desetina PGMG iz osnovne šole v Bršljinu.

Predsednik IGD Danilo Kovačič je otvoril občni zbor in vse navzoče pozdravil ter se zahvalil navzočim za udeležbo. Poveljnik Stanko Vaupotič je podal izčrpno poročilo društvene uprave. V enoletnem mandatnem obdobju je društvo uresničevalo vse naloge, ki so bile sprejete na lanskem občnem zboru. Delovali smo na vseh področjih gasilske operativne in preventivne in to v okviru delovne organizacije kot tudi izven podjetja na terenu.

V našem gasilskem društvu je včlanjenih 91 članov delovne organizacije, od tega je 21 članic. Po gasilski strokovni izobrazbi pa imamo: 2 častnika prve stopnje, 2 častnika, 4 podčastnike prve stopnje, 10 podčastnikov in 77 gasilcev prve stopnje.

Vsi člani društva so naročniki gasilskega vestnika in 30 članov je včlanjenih v republiški gasilski muzej. Vsi člani društva so tudi redni krvodajalci, razen nekaterih, ki iz zdravstvenih razlogov ne smejo oddajati krvi.

Na vseh rednih sejah upravnega odbora društva so prisostvovali tudi varnostna in varstvena služba, CZ, nadzorni odbor in predstavnik PDMG osnovne šole v Bršljinu. Operativni štab je imel poleg rednih zadolžitvev še posebno zadolžitvev za vodenje in izvedbo dveletnega tekmovanja, ki ga je razpisala Gasilska zveza Slovenije. Štab je imel 6 rednih sej in je operativni plan dela v celoti realiziral. Tajniško in blagajni-

sko poslovanje je bilo vodeno pravilno in ažurno. Gasilsko orodje in oprema, ki ga imamo v društvu, je last DO in se vodi v materialnem knjigovodstvu ter v inventarni knjigi društva.

Tekmovanja:

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je bilo tudi lansko leto uspešno na gasilskem tekmovalnem področju, saj je skupaj nastopilo 9 desetina društva in tri desetine gasilskih enot, pripadnikov civilne zaščite. Plan vaj za vsa tekmovanja je pripravil operativni štab po razpisih Gasilske zveze Slovenije in občinske gasilske zveze.

— Ženska in moška desetina sta se udeležili gasilskega avtoraliya,

— ženska in moška desetina področnega tekmovanja v Črnomlju (ženska CZ),

— moška desetina v Soboten-
cih OGZ Ptuj,

— moška desetina se je udeležila občinskega tekmovanja v Straži,

— ženska mladinska desetina se je udeležila gasilskega pohoda v Ribnici ob dnevu jugoslovanskega gasilstva in memoriala Ignacija Merherja,

— dve desetini IGD sta tekmovali na meddruštvenem tekmovanju in

— tri desetine gasilskih enot tekmovanja pripadnikov civilne zaščite.

Da smo se udeležili vseh omenjenih gasilskih tekmovanj in nastopov, gre velika zasluga vsem direktorjem tozdov, vodjem obratov in vodjem izmen, ki so vedno z razumevanjem, po svojih najboljših močeh omogočili gasilcem, da so se lahko udeleževali gasilskih vaj, tekmovanj in nastopov.

V sodelovanju z IGD Pionir in Železnica smo organizirali tečaj za izprašane gasilce, kate-
rega so obiskovali in uspešno opravili izpite gasilci iz vseh treh industrijskih gasilskih društev.

Za vse gasilske desetine pripadnikov civilne zaščite smo izvedli tečaj za izprašane gasilce, tri desetine pa usposobili za gasilska tekmovanja, z njimi imamo redno predavanje in preizkus znanja iz gasilstva. Za dežurne gasilce smo imeli dva posveta o požarnih napravah v delovni organizaciji in iz pravilnika dežurni gasilcev. Z vsemi člani društva smo organizirali za požarno-varnostni mesec in zaključno vajo NNP večjo

taktično vajo na obrate DO in na podlagi testov smo opravili preizkus znanja iz gasilske preventive in taktike.

Operativni štab je na svoji prvi seji pripravil plan gasilskih vaj za vse desetine v društvu. Desetine so gasilske vaje izvajale po razpisih Gasilske zveze Slovenije in OGZ, desetine, v katere so formirani starejši člani društva, so pa imele vaje po planu operativnega štaba. Sodelovanje s sosednjimi IGD in drugimi organizacijami je bilo v lanskem letu zelo uspešno, tako smo imeli posvet z vsemi poveljniki in desetarji ter ogled vseh delovnih organizacij v OGZ. S tem smo se seznanili z vsemi požarnimi napravami in situacijo v posameznih DO, da bi lažje priskočili na pomoč ob požaru ali drugi nesreči. Tudi z vodstvom gasilske enote JLA iz Bršljina je sodelovanje rodilo lepe sadove, saj imamo z njimi redne stike, vedno nas sproti seznanjajo o najnovejših gasilsko-tehničnih pripomočkih in ravnanju z njimi. S takim sodelovanjem smo si pridobili koristne izkušnje na požarno-varnostnem področju.

Operativni štab društva je v sodelovanju s krajevno skupnostjo Bršljin ustanovil gasilske trojke in sicer v požarnem rajonu v Cegelnici, v naselju V Brezov log in stolpnica ter stanovanjskem naselju Ljubljanske in Slakove ulice; naloge teh gasilskih trojk so, da pregledujejo hidrante, po stanovanjskih blokih in stavbah ročne gasilne aparate in opozarjajo krajane na razne pomanjkljivosti požarnega varstva.

Na razpis Gasilske zveze Slovenije smo se tudi mi vključili v dveletno tekmovanje, ki je

trajalo v letu 1981–1982. Gasilsko dveletno tekmovanje je bilo razpisano z namenom, da vsa društva v Sloveniji preverijo in ugotovijo, v kolikšni meri so gasilska društva strokovno usposobljena in kako imajo urejeno poslovanje. Dveletno tekmovanje je zajemalo 12 področij iz gasilstva, naše društvo je zbralo skupaj 1787 točk, za kar smo prejeli posebno priznanje Gasilske zveze Slovenije, na konferenci občinske gasilske zveze Novo mesto.

V lanskem letu smo imeli v našem podjetju dva začetna požara, katera pa smo v samem začetku uspešno pogasili, kar gre največja zasluga zaposlenim, ki so pravočasno in pravilno pristopili k gašenju; škode pri teh požarih ni bilo. Vzrok požara je bila nepazljivost oz. malomarnost posameznih delavcev.

Ob koncu naj povemo še, da je bila razprava o poročilih zelo živahna in koristna, na žalost se vsi niso mogli vključiti v razpravo, ker nas je priganjal čas. Na občnem zboru so bili tudi navzoči naši upokojeni gasilci.

Zelo so bili zadovoljni, ker nismo pozabili na njih. V naših vrstah imamo tudi gasilske veterane, katerim je gasilska zveza Slovenije podelila spominsko plaketo „Gasilski veterani“; plaketo so prejeli: Danilo Kovačič (še ni v pokoju), Franc Podržaj, Jože Rolih, Anton Avsec.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli k našemu uspešnemu delu in si prizadevali za zmanjševanje nevarnosti pred požari.

NA POMOČ!

STANKO VAUPOTIČ

Pomlad je prinesla ljubezen

Zima se je poslovila in pomlad je privabila na dan prve cvetlice in ptičke. Z okna v našem razredu vsak dan opazujem srečne golobčke, ki se veselijo sonca in pomladi. Opazujem jih, kako skakljajo po strehi telovadnice. Golobčki grulijo, da bi privabili golobice, a one kot da ne slišijo ničesar, ponosno stopicajo mimo vseh. A golobčki jih vztrajno kličejo, vendar brez uspeha.

Toda včeraj sem opazila neko spremembo. Golobček, ki je še včeraj najbolj vztrajno grulil, je jedel v družbi najbolj gzdave golobice. Izmenjavala sta si poglede, se kljunčkala in dajala videz, kot da sta najsrečnejši par v družini golobov. Nihče od njiju ne bo več sameval v pustem strešnem žlebu. Pa tudi če ne bosta združena za dolgo, bo na dnu njunih src ležala nežna toplina in spomin na preteklo pomlad.

POLONA KUMER

5. b razred

OŠ. XII. SNOUB

Novo mesto

Ogled sejma moške mode jeansa v Kölnu

Po temeljitem pregledu smučarskih hlač in bund smo počakali na odhod vlaka, ki nas je po sedemurni nočni vožnji pripeljal v Koeln.

Ta sejem obiskujemo že vrsto let (pred desetimi leti smo bili še razstavljalci) in vsako leto spoznavamo, kako moška klasika izgublja svojo veljavo.

Moška obleka ni več uniformirana (barva ali vzorec blaga nista več enaka v hlačah in suknjiču), temveč je modna kombinacija: dessiniran suknjič in enobarvne hlače ali obratno; blago je največkrat tweed, „štrajhgarn“, žamet, velveton, večkrat v kombinaciji z usnjem. Tweedasti suknjiči se kombini-

rajo tudi z zametastimi ali deftinastimi hlačami ter še vedno aktualnim „termo hlačami“ (toplotne hlače) – zgoraj vodoodbojni tanek bombaž, spodaj topla bombažna flanela.

Splošni vtis: moška moda je športna, sproščena ter tudi denarno dostopnejša, obenem tudi pestrejša, saj „čopasti“ sako ali suknjič lahko kombiniramo z različnimi vrstami hlač, z različnimi vrstami srajc, ki imajo ruski ovratniki, ovratnik s gumbe, večbarvnimi ali enobarvnimi 7 cm širokimi kravatami, brezrokavniki raznih barv, puloverji, večbarvni v geometrijskih lepljenkah, pa še čevlje – gležnarje, v katere skrriješ spodnji del hlačnic, pa šal, ki

prosto visi poleg reverjev, pa prešiti plastificirani plašč ali bunda...

Na splošno ima moški danes prav tako pestro izbiro oblačil kot ženska in z malce domišljije je lahko vsak dan drugače oblečen.

Nekdaj klasičnoelegantna modna revija je bila tokrat športna, sproščena in to z istimi manekeni, ki so tokrat izgledali mlajši kot pred leti.

In moda za mlade?

Njim je bila namenjena ogromna hala; že pri vstopu imaš občutek, kot da si prišel v velik prostorni disco, kjer vrtijo najljubše, najpopularnejše popevke sveta, in te vabijo na ogled najnovjših modelov na gibčnih plesalcih, ki se gibljejo v ritmu glasbe.

Te mini modne revije z akrobatskimi plesi, z odlično glasbo, so privabljevale kupce in jih postavljale v težak položaj, saj je bila izbira res pestra.

Modeli pa so vpili „eno pesem“, enotno modo, ki je povezovala razstavne prostore v eno celoto – veliko živih barv na eni strani ter veliko pastelnih

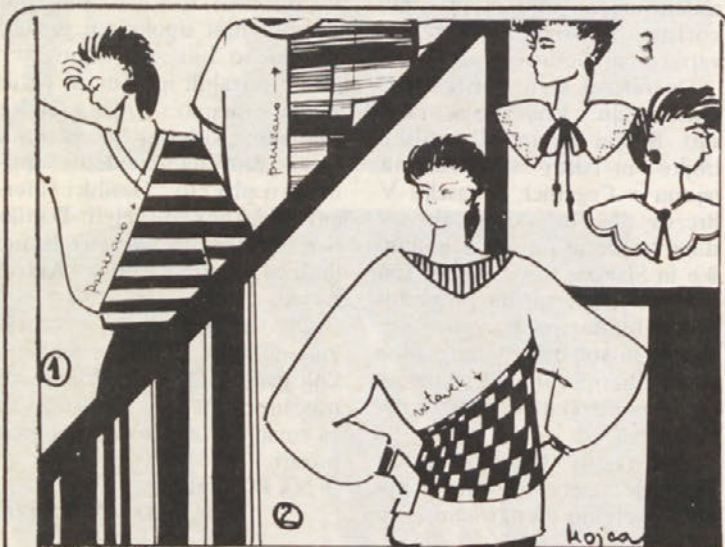
na drugi strani; ogromno bombaža, nekaj njegovih mešanic lana, zelo malo oziroma nič volne, kot da je ponladno-poletna moda potisnila zimo v ozadje.

Jeans je zopet blestel v svoji standardni, večno lepi modni barvi (blue jeans), z ispranimi robovi, v različnih linijah in krojih, z veliko našitimi žepi, zadrgami, visokimi nabranimi pasovi, obvezno prekratki hlačnicami z zaporki.

Tudi mladim so namenjene termo hlače v živahnih barvah in drznih detajlih.

Jodiči, bunde v geometrijskih sestavljankeh, večbarvne, asimetrično rezane in zapete z zadrgami, drukarji, z obilico detajlov, tako da imaš iz enega kosa več različnih modelov. Rokav nad rokavom, pri-peta podloga, ki se sname, vsak rokav se odgne posebej, da dobiš brezrokavnik. Kot da bi nam proizvajalci hoteli reči: tu imaš izdelek za večji izdatek, kar se ti obrestuje, saj imaš za več denarja veliko različnih modelov.

Modni dodatki – bombažne pletene majice v stilu jogging,

Osvežimo si garderobo

Toplo spomladansko vreme vas gotovo že napeljuje k mislim in idejam za popestritev vsakdanje garderobe. Ko vlačimo iz omare odslužene kose oblačil, pa le ne zavržimo vsega. Tudi iz starih, morda že dolgočasnih stvari si lahko ustvarimo kaj svežega, čisto spomladanskega.

1. Gotovo imate doma kakšno enobarvno ali vzorčasto majico, ki ste se je že naveličali. Dve taki majici poljubno prerežete ter ju med sabo pazljivo sešijete. Tu se poraja nešteto modnih kombinacij, pazite le na kompozicijo in usklajenost barv.

2. Če vam je kak pulover postal prekratek, ga podaljšajte na podoben način – prerežete ga malo pod pazduhami ali pa še nižje ter med oba dela vstavite primerno pletenino. Na ta način si lahko z malo truda ustvarite pravo mini obleko. Vstavek je lahko enobarven, v harmonični ali pa v kontrastni barvi, lahko pa se poigrate tudi z različnimi vzorci – v tem primeru prednjačijo črte in geometrijski liki.

3. Pa še „pika na i“: iz semiša ali zelo tankega usnja v eni od barv puloverja si ukrojite večji ovratnik poljubne oblike, ki ga pripnete ali s pentljo zavežete kar prek puloverja. Če bo ovratnik nevtralen bel ali črn, bo modno poživil marsikateri kos vaše garderobe.

razne rute, nogavice v barvi oblačila, gamaše, pletene iz raznih barv, barvni škorenjčki brez pete, razni uhani, zapestnice, tudi razrezane majice, druga prek prve, ti modni dodatki še bolj popestrijo mladostno modo.

Material je v glavnem bombaž; v keper, jadrovina, platno

vezavi, spodaj obvezno brušen oziroma kosmaten, kar ti daje prijetno toplino v mrzlih jesensko-zimskih dneh.

Zakovitosti nove mode so:

- nešanje različnih stilov,
- mešanje različnih materialov,
- mešanje različnih barv.

JANA

Vrste upokojevcev se redčijo

Vsakič, ko zaplapola na drogu DO Novoteks črna zastava, nas stisne pri srcu, vemo da je umrl nekdo, ki je živel med nami, se boril z nami za uspešno rast in ugled delovne organizacije, sodeloval na raznih področjih in se veselil uspehov, ki smo jih dosegali. Danes pa nam črna zastava oznanja, da smo Novoteks kot celota in mi kot posamezniki izgubili delovnega tovariša, ki je še do včeraj kot aktivni ali upokojeni delavec spremljal naše uspehe, se jih veselil, o njih razglabljal v družinskem krogu ali med prijatelji, saj je vsak ponosen, da je ustvarjal v delovni organizaciji, ki je po osvoboditvi zrasla v veliko sodobno in uspešno delovno organizacijo. Tokrat je smrt kosila med našimi upokojenimi delavci. Še nikoli do danes ni toliko ljudi umrlo v prvih treh mesecih kot letos. Vsakemu od teh smo namenili nekaj besed v zahvalo in slovo.

Umrl je Lojze Lindič

Danes se poslavljamo od tebe, spoštovani Lojze, ki si bil zapisan v knjigo zaposlenih tozda Predilnica Metlika dne 7. nov. 1959, ko si z nami združil svoje delo.

Bil si najstarejši delavec v Predilnici, zato si bil med nami le dobri dve leti, nakar si se leta 1961 starostno upokojil. Med nami res nisi dolgo delal, vendar se te starejši delavci dobro spominjajo. Razgledan, kot si bil, sposoben delavec, poln življenjskih izkušenj si poznal naloge in pravice delavca v socialistični družbi. Kot najstarejši član kolektiva si nas večkrat zastopal v samoupravnih organih takratne ekonomske enote. Tvoje življenjske izkušnje so v času, ko je industrijski razvoj dosegel tudi naše kraje, bile vedno dobrodošle.

Pred zaposlitvijo v Predilnici si delal v povojnem času v čevljarški delavnici, ki se je borila za obstoj, za večjo storilnost in kvaliteto. Pri nas v novem okolju in na novem delu si se dobro počutil, kar si dokazal z rednim obiski po upokojitvi. Rad si prihajal na srečanja upokojenih delavcev.

Tudi ob zadnjem srečanju se spominjamo tvojega zadovoljnega obraza, ko si poslušal poročilo o poslovanju in doseženih uspehih Novoteksa.

Društvo upokojenih delavcev Novoteksa v Metliki je s tvojo smrtjo izgubilo zavednega člana, ki je bil ponosen, da je ustvarjal v veliki delovni organizaciji in bil član kolektiva, ki je po svojih izdelkih znan tudi izven meja Jugoslavije.

Za tvoje delo in sodelovanje se ti delavci Novoteksa v Metliki iskreno zahvaljujemo, tvojim domačim pa izrekamo iskreno sožalje.

Umrla je Helena Gričar

Danes se poslavljamo od naše upokojene sodelavke Helene Gričar, ki je zadnje dni svojega življenja preživljala v domu starejših občanov v Novem mestu.

Ko smo se vračali s pomembne seje v delovni organizaciji, smo opazili na drogu črno zastavo, znanilko smrti. Spraševali smo se, kdo je umrl, in ko smo zvedeli, da si nas zapustila ti, Helena, je le malokdo vedel za tebe. Poznali so te le starejši delavci, kar pa ni čudno, saj je vedno tako bilo in bo, generacije se menjajo, starejši delavci odhajajo v pokoj, zamenjajo pa jih novi, mlajši.

V Novoteksu si se zaposlila dokaj pozno, saj ti je takrat bilo

že 42 let. Hitro si se privadila na delo, na novo okolje in sodelavce. Delala si na sukalnem stroju in bila si dobro sprejeta med sodelavci, saj si bila dobra delavka in dober tovariš. Pogosto si znala s svojo vedrino razpoložiti še tako turobno razpoloženje. Življenje ti ni prizanašalo, življenjska pot ti ni bila s cvetjem poslana, zelo dosti bolečega trnja je bilo na tvoji poti pa tudi z zdravjem se nisi mogla ponašati. Tako si nas že po enajstih letih aktivnega dela zapustila in se 1961 upokojila. Na srečanju upokojevcev, ki ga naše društvo organizira ob zaključku leta, si vedno bila. Rada si se vračala med nas, malo smo pokramljali, znebili smo se tudi kake okroglice, obujali spomine na nekdanja leta pa zadovoljni odšli domov.

Umrla je Silva Glavič

V mesecu marcu nas je po dolgotrajni bolezni zapustila naša upokojenka Silva Glavič. Silve se spominjamo kot vestne delavke v šivalnici. V delovni organizaciji Novoteks se je zaposlila 1955, ko ji je bilo 32 let. Sprva je delala v šivalnici, vendar pa se je kmalu prekvalificirala na predlog zdravstvene službe za delavko na adjustiranju v oddelku oplemenitilnica. To delo je opravljala vse do predčasne upokojitve leta 1973, ko se ji je zdravstveno stanje toliko poslabšalo, da ni mogla več opravljati zaupanega dela.

Kljub veliki volji do življenja in pripravljenosti do dela se ji je vid nenehno slabšal. Leta 1979 so jo operirali; nekoliko se ji je vid izboljšal, vendar ne za dolgo.

Ko smo jo sodelavke obiskovale na njenem domu in pozneje v bolnišnici, smo se pogovarjali o tem, kako je v Novoteksu danes in kaj načrtujemo za naprej. Spominjale smo se časov, kako je bilo takrat, ko je bila Silva še med nami. V mislih je bila vedno prisotna v Novoteksu, rada je delala in v razgovoru je omenila, da je takrat, ko je delala na adjustiranju, „živela“. Čutila je, da ne bo več mogla dolgo prihajati med sodelavke in z njimi na delovnem mestu ustvarjati lepši jutri. Takrat ji je bilo hudo. Dan predčasne upokojitve pa se je vse hitreje bližal. In Silva se je po 18 letih dela v korist svojega zdravja morala posloviti od delovnega mesta, sodelavcev in Novoteksa. Bila je dobra delavka in sodelavka. Pri vseh stvareh je znala razsodno pre-

Zadnje dni je bil tvoj dom dom starejših občanov v Novem mestu. Ko smo te obiskali, si dejala, da si srečna, ker da si domu nisi osamljena in da si preskrbljena z vsem, kar potrebuješ. Sicer si bila vedno skromna in nikoli nisi imela kakšnih posebnih želja.

Sedaj te ni več, bolezen, ki te je zadnja leta spremljala, ti ni dovolila, da bi dočakala večjo starost. Umrla si v 75. letu življenja. Smrt je bila odrešiteljica tvojih muk in trpljenja.

Ob slovesu smo se ti zahvalili za vsa leta, ki si jih delavno prebila v naši delovni organizaciji. Hudo nam je, Helena, ker si nas zapustila za vedno; čeravno si bila le enajst let med nami, si bila čvrst člen v verigi našega dela.

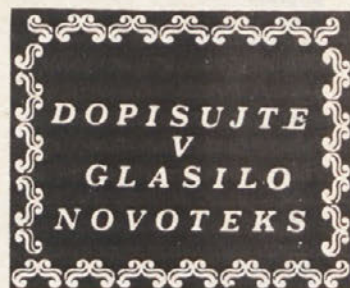
mišljevati, zato smo se večkrat zatekli k njej po nasvet. Bila je tudi spoštovana od drugih delavcev izven našega oddelka, saj so jo cenili kot delavko, ki je tudi kot samoupravljalka odigrala svojo pomembno vlogo.

Ko smo se sestale, smo se v razgovoru dotaknile veselih in manj veselih trenutkov našega skupnega dela, teh pa ni bilo malo v tako dolgem obdobju njenega dela pri nas. Njena vesela narava je včasih tudi nam pomagala dvigniti razpoloženje, pa smo laže prenašale trenutne težave doma ali na delu. Prav zaradi vsega tega smo njeno odsotnost krepko občutile že takrat, ko je odhajala v pokoj.

Kljub njeni veliki volji do življenja je po daljšem zdravljenju v kliničnem centru v Ljubljani in pozneje v Novem mestu Silva umrla.

Silva je umrla v mesecu, ko se prebujata narava, ko vse brsti in zeleni, njej pa se je življenje izteklo in njena življenjska pot se je končala. Z žalostjo smo našo Silvo spremljale na njeni zadnji poti in se poslovile od nje, ki ji ni bilo dano več živeti življenje, ki ga je tako ljubila.

SODELAVKE

Rezultati tekmovanja v veleslalomu na DŠI

Tekmovanja v veleslalomu se je udeležila tudi ekipa DO Novoteks. V moški konkurenci je nastopilo 11 ekip, v ženski pa 6 ekip.

Rezultati žensk:

V starostni skupini nad 30 let je zmagala tekmovalka DO Krka Stanka Molan, naša najboljša je bila Majda Vesel, ki je

zasedla 4. mesto; 13. mesto je zasedla Branka Jedlovcnik. V kategoriji do 30 let je zmagala Vesna Bukovec iz DO Krka, 4. mesto je zasedla Vanja Legan, 7. Cirila Kušer in 11. Majda Hrvatina. Ženska ekipa je v skupnem seštevku zasedla odlično 2. mesto.

Moški so tekmovali v kategoriji od 35 do 45 let, v kateri je Riko Resnik zasedel 13. mesto. V kategoriji od 25 do 35 let je Boris Ilovar zasedel 15. mesto, 27. je zasedel Jože Mikec in 36. Jože Kralj. V kategoriji do 25 let je Zdenko Ban zasedel 13., Franci Gorenc pa 23. mesto. Moška ekipa se je uvrstila na 7. mesto, ker ni bila zastopana v vseh kategorijah.

Skupno se je tekmovalcev v veleslalomu udeležilo 176 tekmovalcev in tekmovalcev.

MIHA LEGAN

Zahvala

Spoštovani kolektiv!

Za prejeto darilo ob 8. marcu, mednarodnem prazniku žena, se prav lepo zahvaljujem. Zelo sem ga bila vesela.

S spoštovanjem

FANI MORELA

Poškodbe v letu 1982

V letu 1982 je bilo v službi varstva pri delu v naši delovni organizaciji evidentiranih 82 poškodb oziroma 20 manj kot eno leto prej. Od 28 poškodb se jih je zgodilo 16 na poti na delo in z dela.

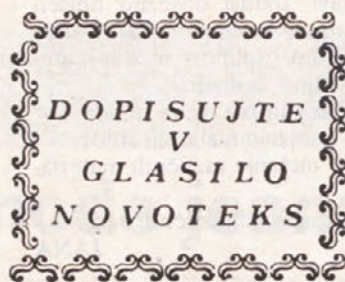
Nas zanimajo predvsem poškodbe v zvezi z delom, zato bom o teh napisal nekaj besed. Omenil sem že, da se je število poškodb v primerjavi z letom 1981 občutno zmanjšalo (za približno 20%). Pogosto je vzrok za poškodbe malomaren odnos do samega dela ali opuščanje varstvenih predpisov, kar sicer velja za hujšo kršitev delovnih obveznosti. V takem primeru mora vodja enote zoper kršilca uvesti disciplinski postopek. Velikokrat je vzrok za poškodbe tudi neuporabljanje osebnih zaščitnih in varovalnih sredstev, kajti za vsaj 80 odstotkov vseh poškodb je neposredno kriv delavec sam.

Tudi uvajanju novo sprejetih delavcev in izobraževanju med delom bomo morali v prihodnje posvetiti več pozornosti. Zaradi poškodb pri delu je bilo v letu 1982 izgubljenih 883, zaradi poškodb na poti pa 190 delovnih dni. Pogostnost znaša 3,94, kar pomeni, da so se na 100 zaposlenih zgodile skoraj 4 poškodbe, resnost pa je 13,08; iz tega je razvidno, da je vsaka poškodba zahtevala povprečno 13 delovnih dni odsotnosti z dela.

RATIMIR FILEJ

TOZD oz. DE	Št. poškodb pri delu	Št. poškodb na poti	Št. izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb pri delu	Št. izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb na poti	Pogostost	Resnost
Pred. N. m. priprava	12	3	144	22	8,67	11,06
tkalnica	7	4	151	52	6,50	18,45
apretura	10	1	151	6	6,14	14,27
IVS	8	3	72	40	4,00	10,18
SS Tkanine	6	—	97	—	8,10	16,15
Konf. N. m. Konf.	3	—	49	—	1,22	16,33
Vinica	2	—	15	—	0,84	8,50
Trgovina	1	1	15	18	2,27	16,50
DSSS	1	1	20	10	0,68	15,00
Pred. Metlika pletilnica	16	3	169	42	5,97	11,10
DO	66	16	883	190	3,94	13,08

Opravičujemo se, ker je bila tabela v zadnji številki nejasna.

Prvenstvo KD Novo mesto

V marcu se je pričela (spomladanski del tekmovanj za prvenstvo kegljaškega društva iz Novega mesta) občinska liga.

Novoteks je že takoj na začetku pokazal, da se z resnim pristopom k vsaki tekmi da premagati vsakega nasprotnika. Upamo lahko le, da bo taka resnost prisotna na vsaki tekmi.

Rezultati tekem naše ekipe v spomladanskem delu:

LUKNJA—NOVOTEKS 331 : 379

Na zelo težkem kegljišču pri vodnjaku je naša ekipa igrala zelo dobro in premagala enega od favoritov tekmovanja.

Najboljši posamezniki: Prodanič 52, Bec 43, Hočevar 42.

NOVOTEKS—VSEH 9 454 : 377

Čeprev je ekipa igrala brez štirih standardnih članov, je visoko zmagala in dosegla odličen rezultat.

Najboljši posamezniki: Prodanič 69, Bec 51, Dravinec 49.

DAMA—NOVOTEKS 346 : 414

Rutinska zmaga in dober rezultat, kar kaže na ustaljeno dobro formo ekipe.

Najboljši posamezniki: Geršič 54, Prodanič 51, Zupančič 50.

NOVOTEKS—IMV 411 : 431

Kljub dobremu rezultatu je ekipa doživela edini poraz, vendar se je do zadnjega lučaja dobro upirala lanskim prvacom.

Najboljši posamezniki: Pirc M. 55, Geršič 49, Hočevar 48.

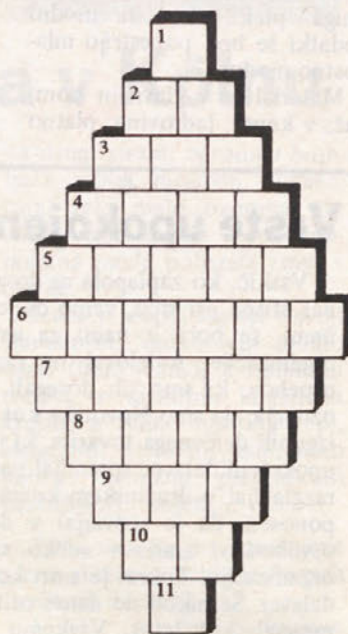
STARI 9—NOVOTEKS 332 : 445

V zadnji tekmi je naša ekipa ponovno zaigrala odlično, dosegla visok rezultat in z veliko razliko premagala nasprotnika.

Najboljši posamezniki: Kostrevec 61, Zupančič 52, Geršič 49.

S tem je končan spomladanski del občinske lige. Naša ekipa je v svoji skupini z enim porazom in štirimi zmagami osvojila 1. mesto. Nadaljevanje tekmovanja bo v oktobru.

Vreteno

1. kratica za mersko enoto
2. začetnici imena in priimka slovenskega revolucionarja in državnika, sina slovenskega književnika in zgodovinarja (1912–1953)
3. del telesa
4. kotorski zaliv
5. najvišje gorovje v SR Makedoniji (2764)
6. težka svilen tkanina (z zlato in srebrom pretkana)
7. priljubljena igra na karte
8. določen vzorec tkanine
9. pogosto ime priljubljene domače živali
10. samoglasnika
11. simbol za kisik

Če ste v marčevski številki pravilno rešili vreteno, ste dobili:

1. E, 2.E K, 3. KET, 4. KVET, 5. VOTEK, 6. VEKTOR, 7. TOREK, 8. ROKE, 9. KOR, 10. RO, 11. R.

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnjo sredo v mesecu v nakladi 2000 izvodov. Glasilo ureja izdajateljski svet: Hinko Šintler (predsednik), Danilo Kovačič (glavni in odgovorni urednik), Jana Jovič, Mojca Peroci, Katica Zuanović, Brane Drganc, Alojz Štrbenc, Bojan Luzar, Marjan Zalac in Rudi Vlašič. Uredništvo: NOVOTEKS, Novo mesto, Foersterjeva 10 – Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD GRAFIKA; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.